

DARBININKAS

Vol. LXI. NR. 12
Kovas - March 19, 1976

Pentkadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Libano armijos kairieji mahometonai užėmė kelias armijos įgulas ir atsisakė klausyti vyriausybės dėl to, kad buvusių paliaubų sąlygos nesulygino jų teisių su krikščionių teisėmis. Būklę dar paaštrino Beiruto įgulos v-ko savavališkas pasiskelbimas krašto valdovu.

JAV prezidentiniai kandidatai resp. Ronald Reagan ir dem. sen. Jackson savo kalbose kritikuoja prez. Fordo ir valst. sekr. Kissingerio vedamą užsienio politiką. Valst. sekr. Kissingeris tokius reiškinius pasmerkė, nes jie silpnina JAV santykiavimą su užsienio valstybėmis.

Izraelio vyriausybė ir JAV žydų organizacijų vadai sukėlė didelę akciją prieš vyriausybės nusistatymą panaikinti ginklų pardavimo draudimą Egiptui.

Floridos pirminiuose rinkimuose prezidentiniai kandidatai surinko tiek balsų: prez. Fordas 53 ir Reagan 47 proc., o demokratų Carter 35, Wallace 32 ir Jackson 22. Reagan ir Wallace atsiradimas antrąją vietą žymiai sumažino jų galimumą pasidaryti savo partijų prezidentiniais kandidatais.

JAV vyriausybė vėl paprašė JT žmogaus teisių komisiją, kad ji apeliuotų į visas vyriausybės dėl politinių kalinių amnestijos. Šį prašymą rėmė Britanija, V. Vokietija, Austrija ir Italija, bet komisija šio reikalo svarstymą atidėjo kitai sesijai.

Sov. S-gos žemės ūkio ministeris Dimitri S. Polianski nebuvo išrinktas į politbiurą, bet pasiliko partijos centro komitete.

Britanija, negalėdama suderinti šiaurės Airijos protestantų ir katalikų nuomonių skirtumo dėl srities valdymo, nutarė šią sritį vėl valdyti pati. Šiem klausimams tvarkyti išrinkta 78 narių konvencija bus paleista, nes joje esanti protestantų dauguma nesutinka dalytis valdžia su srities katalikais.

Prancūzijos savivaldybių rinkimuose socialistų partija surinko 10-12 proc. balsų daugiau, kaip turėjo. Gaulistai ir dešiniojos partijos pralaimėjo.

Marokas ir Mauritanija nutarė dipl. santykius su Alžirija, nes pastaroji remia buv. Ispanijos Saharos srities partizanų, sudariusius Saharos arabų demokratinės respublikos vyriausybę.

NATO karinių pajėgų vadas gen. Alexander M. Haig pareiškė, kad organizacija turi imtis priemonių sovietų karinei jėgai pažaboti. Per paskutinius 5 metus sovietai savo karines pajėgas R. Vokietijoje padidino 100,000 karių. Apskritai sovietų bei Varšuvos paktą ir NATO valstybių sausumos ir oro pajėgų santykis yra 2:1, o tankų net 4:1.

Izraelio min. pirm. Yitzhak Rabin, norėdamas sumažinti savo vyriausybės kritiką, pakvietė į valdančios partijos vadų tarpą ir buv. min. pirm. Golda Meir.

P. Vietnamo užs. reik. min. Nguyen Thi Binh pareiškė, kad, ir abiem Vietnamams susijungus, P. Vietnamo santvarka kurį laiką skirsis nuo Š. Vietnamo. P. Vietname šalia ribotos socialinės sistemos bus leidžiamas ir privatus ūkis; bedarbių skaičius čia siekia 3 mil., krašte trūksta maisto ir vyksta didelė spekuliacija; be to, krašte vyksta ir pasipriešinimas.

11 P. Korėjos prezidento politinių priešų buvo areštuoti už kėsinimasis nuversti vyriausybę, nors jie tik reikalavo, kad prezidentas atsistatydintų.

SAMIZDATAI — GINKLAS PRIEŠ SOVIETŲ SAUVALĘ

Radio Liberty direktorius Albert Boiter sudarė 1975 metų religinių samizdatų analizę. Jos santraukoje rašoma, kad 1975 maždaug 6,000 samizdato manuskripto puslapių buvo prijungta prie Archiv Samizdata, t.y. prie Radio Liberty samizdatų archyvo. Buvo tai 10% daugiau negu 1974. Kaip ir kitais metais, apie 40% užregistruotos medžiagos tenka religiniam samizdatam. Medžiaga daugiausia liečia rusų ortodoksų (pravoslavų), baptistų, Lietuvos katalikų ir pentakostalistų religijas. Yra tai pogrindžio leidiniai, organizuotų bažnyčių grupių kolektyvūs protestai ir pavienių asmenų raštai, kurie buvo tikinčiųjų platinami.

Nors paskiri, daugiausia religinio turinio, samizdatai pasirodė jau seniai, didesnę dėmesį į juos laisvasis pasaulis atkreipė po pagarsėjusio Andrej Siniavskio ir Julij Daniel proceso 1965 vasario mėnesį. Tuo tariamai viešu "show trial" buvo norima užkirsti kelią Chruščiovo "atolų" intelektualų tarpe pažadintom viltim ir disidentinėm tendencijom. Tačiau tas tikslas nebuvo pasiektas. Greičiau priešingai. Savo mintis gerai išreikšti sugebančiųjų disidentų drausdys pareiškimai plačiausiai pasisklidę po visą pasaulį ir turėjo nelauktų pasekmių. Visų pirma, tie disidentai, kurie pakėlė balsą prieš Sovietų autoritetą, patys suprato, jog ta paraližuojanti baimė, kurią Stalino eros metu jautė kiekvienas pilietis ir kuria buvo grindžiamas teroras, jau nebebuvo toks baubas. Dangelis disidentų jau buvo paragavę Gulago pragarą, tad juos suterizuoti grasinimais vėl tenai būti nusiųstiem nebebuvo taip lengva. Kai tie žmonės suprato, jog labiausiai bijoti reikia jų pačių viduj glūdinčios baimės, buvo sukurta pirmoji gynimosi linija prieš stalinizmą.

Be to, disidentų skaičiui vis didėjant ir garsui apie juos sklindant po visą pasaulį, pavojus sumažėjo. Laisvojo pasaulio spauda, užsienio radijo stočių bangomis perteikiama Sovietų žmonėms, padeda disidentams ir pažaboja Sovietų sauvalę.

Laikui bėgant, paskiros disidentų grupės, iki tol veikusios kas sau, suprato bendros akcijos reikalą. Įvairios bažnyčios, sustiprėjusios viduj, susijungė bendram žygiui už tikėjimo laisvę.

Toliau pateikiamos rusų ortodoksų, baptistų, Lietuvos katalikų ir pentakostalistų religinių samizdatų apžvalgos. Čia duodamas skyriaus apie Lietuvos katalikus vertimas.

LIETUVOS KATALIKAI

Istoriškasis 1975 gruodžio 10 įvykis pabrėžia Lietuvos katalikų tikinčiųjų leidžiamo platoko samizdato specifinį pobūdį ir supernacionalinę dimensiją.

Tą dieną Oslo mieste iškilmėse, kuriose dalyvavo Norvegijos karalius Olav ir kiti aukšti pareigūnai, Elena Bonner priėmė 1975 metų Nobelio taikos premiją, skirtą jos vyrui Andrej Sacharovui, kuriam Sovietų valdžia neleido išvykti ir asmeniškai dalyvauti. Savo kalboje Elena Bonner pažymėjo, kad tą pačią akimirą, kai Sacharovui iškilmingai įteikiama Nobelio premija, jis su kitais disidentais stovi gatvėje prieš Vilniaus teismo salę, kur jo bičiulis Sergej Kovaliov yra teisiamas, nes jam nebuvo leista įeiti į tą salę "dėl vietos stokos". Kaip gi atsitiko, kad garsus Maskvos biolo-

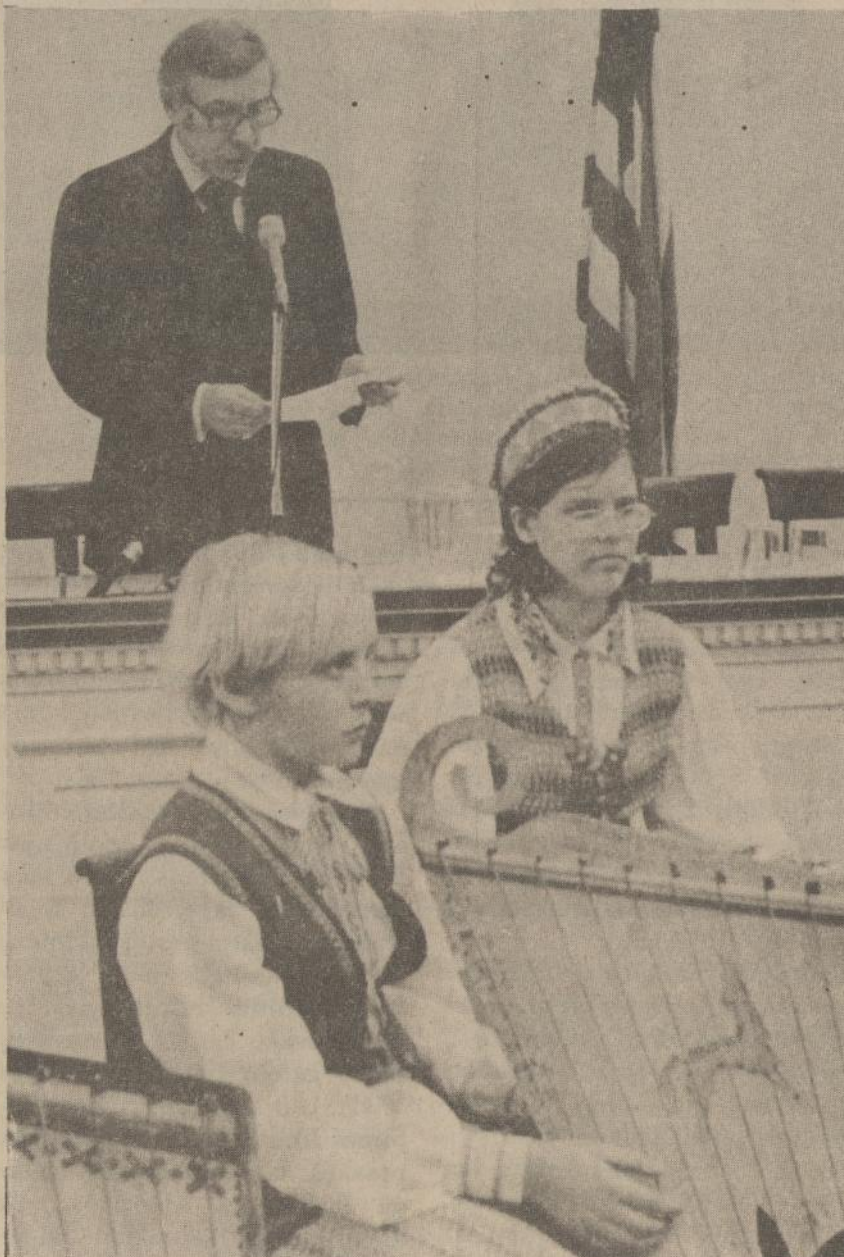
gas ir žymi figūra kovoj už SSSR žmogaus teises buvo teisiamas Lietuvos sostinėje, o ne Maskvoje? Oficialus atsakymas yra kaltinimo akte: be žymios disidentiškos veiklos — Einamųjų Įvykių Kronikos kelių numerių suredaguavimo, Kovaliovui buvo pateiktas kaltinimas, kad jis turėjęs ryšius su samizdato žurnalu — Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, kuri lietuvių kalba buvo leidžiama Lietuvos SSR. Sovietai pasinaudojo patogia proga iš Maskvos, kur Kovaliovas turėjo daug draugų ir prijauniančių, bylą perkelti į Vioniją.

Yra tiesos grūdėlis kaltinimuose prieš Kovaliovą, būtent: kai Lietuvos katalikai, palyginti vėlai (1970-1971), atidengė ir pradėjo naudoti samizdatą kaip komunikacijos priemonę, jie sąmoningai pavyzdžiu sau padėmė jau 1968 pasirodžiusį centrinį žmogaus teisių samizdatą — Einamųjų Įvykių Kroniką, t.y. pranešdami vien tik blaivius faktus. Kaip daug tokių dokumentų rodo, nuo tos dienos tarp lietuvių katalikų ir bendresnio pobūdžio disidentų judėjimo Maskvoj tam tikras ryšys buvo palaikomas, kad ir ta prasme, jog lietuviškoji informacija būdavo siunčiama Maskvai. Tad tikrumoj Kovaliovo byla buvo Sovietų valdžios organų sufabrikuota (nepriklausomai nuo to, kiek Kovaliovas asmeniškai buvo susirišęs su lietuviiais) tam, kad būtų užkirstas bet koks kelias Lietuvos religiniam disidentam plačiau pagarsėti Sovietų Sąjungoje.

Tačiau yra neginčijama tiesa, kad Lietuvos Kronika yra vietinė pastanga ir kad nepasitenkinimas, kurį Kronika užrekorduoja, apima veik visus Lietuvos gyventojus, kurių 82% išpažįsta katalikų tikėjimą. Pirmasis Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos numeris pasirodė 1972 pradžioje ir iki 1974 ėjo keturis kartus per metus. Nors spėjama, kad kunigija vaidina didelę rolę ruošiant Kronikoj spausdinamą medžiagą, ta medžiaga yra pla-

tus veidrodis, atspindįs visuomeninius konfliktus ir įvairius persekiojimus, kai predominuojamai katalikiška tauta susiduria su kraštutinio tipo ateizmu, kuris dabar yra praktikuojamas Sovietų Sąjungoje. LKB Kronika ne tik praneša apie priemones, kurių imamasi apriboti vietinių bažnyčių veiklą, bet ir apie mokyklą, jaunimo organizacijas, šventes, religinių paminklų apsaugą ir apie daugybę kitokių įvykių bei institucijų, kuriuos tauta su tokiu tradiciniu religiniu užnugariu laiko normaliais. Lietuva yra mikrokosmas susidūrimų tarp komunizmo ir katalikybės praktiškame gyvenime, ir Katalikų Bažnyčios Lenkijoje padėtis lietuviams atrodo maksimaliai normali, palyginus su Lietuva. Sovietų valdžia, įsijungusi į kariaujančią ateizmą, ne daug ką gali padaryti sušvelninti konflikto aštrumui, kuris kyla iš kasdienio Bažnyčios ir valstybės susidūrimo Lietuvoje, todėl ji savo pastangas nukreipia daugiausia į tai, kad informacija apie tą konfliktą nepasiektų laisvojo pasaulio.

1974 ir 1975 pradžioje Lietuvos katalikai buvo nepaprastai susirūpinę vadinamosios Bylos Nr. 345 tardymu ir teismu. Be Kovaliovo, keliolika Lietuvos piliečių buvo teisiami ir kalinami, ir ateityje galima laukti daugiau areštų. Nežiūrint padidėjusio pavojaus Lietuvos katalikų samizdatas per 1975 padidėjo puslapių skaičiumi. (Tad aišku, kad Kovaliovas neturėjo jokios įtakos lietuvių samizdatui, nes jis buvo suimtas 1974 pabaigoje). Per 1975 Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos pasirodė septyni numeriai (14-20) vietoj iki tol buvusių keturių, iš viso 350 mašinraščių puslapių. Pasirodė ir kiti religinio turinio lietuviški dokumentai, kurių 75 puslapiai pasiekė Vakarus. Peršasi aiški išvada, kad Kovaliovo, Virgilijaus Jaugelio ir kitų tardymas ir kalnimas 1975 nėra paveikios priemonės sulaukyti Lietuvos katalikiškojo samizdato spausdinimui. (Elta).

Kongresmanas Lester L. Wolff, globojęs Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą Kongreso rūmuose Washingtone, kalba tame minėjime. Nuotr. A. Žukausko.

MIRĖ DR. VACLOVAS PAPROCKAS

Kovo 12, penktadienį, 6:30 v.v. savo namuose, darbo kabinete mirė New Yorko lietuvių gydytojas — dr. Vaclovas Paprockas. Mirė ištiktas širdies smūgio. Prieš tai buvo blogai pasijautęs, buvo pasikvietęs ir gydytoją, net rengėsi važiuoti į ligoninę.

Žinia tą patį vakarą apskriejo New Yorko lietuvių, giliai visus sujaudindama, nes visi pažino jį, daugelis buvo jo pacientai, ir jis visiem rūpestingai teikė savo patarnavimą kaip gydytojas.

Buvo pašarvotas Garšvos laidojimo šermentinė netoli savo namų, ten jį sekmadienį ir pirmadienį aplankė labai daug žmonių. Atsisveikinimas buvo pirmadienio vakarą 8 v. (Žiūr. 12 psl.) Palaidotas kovo 16 iš Angelų Karalienės parapijos bažnyčios Cypress Hills kapinėse.

Nuliūdę liko jo žmona dr. Birutė Paprockienė, sūnus Vytautas, dukra Kristina Novickienė, gyvenanti San Francisco, brolis Petras, seserys — dr. Konstancija Šimaitienė, irgi gydytoja, Aleksandra Matukienė, Taip pat nuliūdus liko ir visa New Yorko lietuviška visuomenė.

-o-

Velionis buvo gimęs 1905 rugšėjo 29 Asavytų kaime, Degučių valsčiuje, Zarasų apskrityje. 1921 baigė Zarasų progimnaziją, 1927 Zarasų mokytojų kursų, 1929 Simono Daukanto mokytojų seminariją Kaune. Tais pačiais metais pradėjo medicinos mokslo studijas. Gydytojo diplomą gavo 1936.

Nuo 1934 iki 1937 buvo Vytauto Didžiojo Universiteto sisteminės anatomijos laborantas ir vėliau asistentas, 1937-

Dr. Vaclovas Paprockas kalba Darbininko metinėje šventėje Kultūros Židiny. Nuotr. V. Maželis

44 chirurginės klinikos asistentas, Kauno Raudonojo Kryžiaus sanatorijos ir Kauno vaikų klinikos konsultantas.

Studijų tikslais 1943 lankėsi Vienos ir Berlyno klinikose. 1944-46 vyr. gydytojas Austrijos Vocklabrucko apskrities ligoninėje. 1946-47 lankė Innsbruko universiteto medicinos fakultetą, 1947 atvyko į JAV, nuo 1951 gydytojo praktika vertėsi Brooklyne.

Lietuvoje spausdino straipsnius medicinos mokslo žurnale, aktyviai dalyvavo visuomeninėje veikloje, ypač aktyviai reikėsi gyvendamas Brooklyne. (Žiūr. vedamąjį).

ETNINIŲ GRUPIŲ KONFERENCIJA BALTUOSIUOSE RŪMUOSE

Apie 100 etninių grupių atstovų ir jų laikraščių redaktorių korespondentų kovo 9 dalyvavo Baltuosiuose Rūmuose pas prez. Fordą sušauktą konferenciją. Iš lietuvių joje dalyvavo dr. K. Bobelis, K. Oksas, dr. J. Genys, A. Gureckas, R. Žymantaitė, G. Krivickienė, Aušra Zerr, J. Talandis, E. Šumanas. Kalbėjo prez. patarėjas W. Barody, dr. M. Korupas, M. Kobelinski, M. Balzano. Priešpietinis pasitarimas vyko JAV vidaus klausimais.

Po to įvyko prez. Fordo priėmimas, kur jis turėjo progos susitikti su kiekvienu konferencijos dalyviu. Suvažiavusiem buvo suruošti bendri pietūs Užsienio tarnybos klube.

Po pietų Valstybės departamente buvo pasitarimai užsienio reikalais. Valst. sekr. pavaduotojas John Reinhardt iškėlė faktą, kad visos etninės grupės turi įtakos JAV politinės krypties formavime. Tyrimų biuro direktorius Herald Saunders kalbėjo apie padėtį Viduri-

niuose Rytuose. Čia JAV stengiasi laikytis neutralumo, siekdamas pastovumo ir taikos. Iškilus konfliktui, yra pavojaus, kad gali įsikišti Sovietų Sąjunga ir visas galėtų išsiplėsti ir tarptautinį susidūrimą.

Pietų Europos skyriaus direktorius William Eagleton painformavo apie padėtį Graikijoje, Turkijoje, Kipre. Valstybės sekretoriaus asistentas Europos reikalams Arthur Hartman apžvelgė padėtį Europoje. Jis užtikrino, kad Baltijos valstybių klausimu JAV politika nepasikeitė ir nepasikeis. Nebus pripažįstamas inkorporavimas į Sovietų Sąjungą, ir visada bus atsižvelgiama į gyventojų laisvės siekimus.

Nežiūrint palankaus pareiškimo pavergtiem kraštams, konferencijos dalyvių dauguma pareiškė nepritariamą dabartinei detentės ir nuolaidumo politikai, reikalaujama griežtesnės linijos prieš laisvų kraštų pavergimą.

(ALT Inf.)

JAV LB RAŠTAS NAUJAJAI ZELANDIJAI

JAV LB krašto valdybos ryšininkas prie valstybės departamento Algimantas Gureckas vasario 23 kreipėsi į Naujosios Zelandijos ambasadą Washingtone, prašydamas, kad ji tarpininkautų persiųsti JAV LB krašto valdybos memorandumą N. Zelandijos ministeriui pirminkui Robert Muldoon. Ambasadorius Lloyd White sutiko LB raštą persiųsti ir kovo 1 laišku Alg. Gurecką painformavo, jog prašymą įvykdė.

JAV LB krašto valdyba savo memorandumu prašo N. Zelandijos vyriausybę pasinaudoti Australijos precedentu ir atšaukti Baltijos valstybių įjungimo į Sov. Sąjungą pripažinimą. Memorandume iškeliama Molotovo-Ribbentropo pakto išdavų įvykdyta Baltijos valstybių okupacija ir lietuvių tautos su viršum 35 metus vykdoma rezistencija prieš okupantą. Parei-

kiama, jog, kolonializmo laikam baigiantis, anksčiau ar vėliau tos pačios jėgos privės ir prie sovietinės imperijos žlugimo. Primenama, kad "tarptautinė teisė nėra nieko, kas neleistų suvereninės valstybės valdžiai atšaukti vienapusišką pripažinimo veikimą".

LB Inf.

Pagal Švedijos diplomato Kaj Bjork pareiškimą Kambodijos gyventojai neturi privačių nuosavybės, verčiasi be pinigų ir dirba be atlyginimo. Milžiniški jaunų vyrų, ginkluotų šautuvais ir kulksvaidžiais, skaičiai saugo sostinės gatves ir tikrinimo punktus keliuose.

Jugoslavijos teismas nuteisė disidentą gynusį advokatą Srdija M. Popovic 1 m. kalėjimo už tai, kad teisme advokatas pareiškė, jog jo pažiūros sutinka su kaltinamojo pažiūromis.

Visame Rodezijos su Mozambique pasienyje veikia Zimbabve (taip Rodezija būsimanti pavadinata) išlaisvinimo armijos partizanai, ginkluoti sovietų ginklais.

TIESA "AUŠROS" ŠVIESOJ

Viliaus Braženo kalba pasakyta Vasario Šešioliktosios minėjime, Miami Floridoj.

Štai atėjo dar viena mūsų patriotinio susikaupimo diena. Ši proga reikalauja, dvasiškai atsiremiant į Lietuvos praeitį, kalbėti apie šiandieną kaip pakopą į rytojų, kuris turi nušviesti Lietuvai laisvės saule. Todėl mum dera kalbėti tiesiai ir atvirai.

Norėčiau pirmiausia trumpai susumuoti savo pažūrą į laisvės kovą.

Pirmia — Lietuvos laisvę priklauso nuo Amerikos laisvės išlaikymo.

Antra — Lietuvos bylos garbinimas ir jos okupanto, rusiš-

kojo komunizmo, kaukės nuplėšimas padės išlaikyti Ameriką ir likusį laisvąjį pasaulį laisvą ir budrą, tuo užtikrinant komunizmo subyrėjimą ir pavergtųjų išsivadavimą.

Trečia — mes, deja, atvirai kalbant, nedarom tiek, kiek galėtume ir privalėtume daryti, kad laisvasis pasaulis išliktų laisvas ir Lietuvai būtų atgauta laisvė.

Jei tai įsisąmonintume Nepriklausomybės dienos minėjimuose ir pasiryžtume sustiprinti savąją organizacinę ir asmeninę veiklą, mūsų minėjimai taptų myliaženkliais kely į nepriklausomą Lietuvą. Vis labiau aiškėja, jog vien ginklai neišsprendžia pasaulinių grumtynių. Ginklai be tvirtos dvasios ir valios juos naudoti laisvės gynime yra beverčiai. Net ir Napoleonas Bonaparte priėjo išvados, jog "laiko eigoj kardas visada bus nugalėtas dvasios". Tad kovokim už lietuvių tautos ir Amerikos žmonių dvasią, o ne vien už materialinę galią. Matėm Vietnamo kare, kaip "liberalizmo" sužalota ir svetimų bacių apkrėsta tautos dvasia namie suparalizavo ir supančiojo karinę jėgą kovos lauke. Norėdami įtaigoti kitų dvasią, turim būti tvirti dvasioje ir mes patys. Nepriklausomybės atkūrimo iškilmingi minėjimai, tautos didvyrių — žuvusių ir tebekovojančių — pagerbimas, patriotų tautiečių krūvon subūrimas tesustiprins kiekvieną mūsų tesėti iki kitos Vasario 16-osios ir nepavargti tol, kol mūmyste plaks lietuviška širdis ar kol trispalvė vėl laisvai plevėsuos Lietuvos padangėje.

Šią Vasario 16-ąją minimi šidėmėtinomis aplinkybėmis: laisvojo pasaulio pasipriešinimas raudonajai tironijai yra susilpnėjęs, gi pavergtųjų pasipriešinimo dvasia stiprėja, ir spaudimas didijį melą išsproginti iš vidaus nesustabdomai

auga. Matom ir kitą paradoksą. Prieš kiek laiko laisvieji žmonės teikė pavergtiesiems laisvės viltį ir kėlė jų dvasią; dabar gi atvirkščiai — išnaudojami ir terorizuojami komunizmu vergai atgauna žmonišką savigarbą, atsi-krato fizinės ir dvasinės baimės stabo ir net įkvepia idealizmo ir drąsos kibirkstėlę sumedžiągejusiam laisvajam žmogui, kad išgelbėtų jį nuo dvasinės ir fizinės savižudybės, kuri palaidotų viltį pavergtiesiems. Mum šioj istorinį kryžkelę atitenka dvi- guba atsakomybė — kaip Amerikos piliečiam ir kaip Lietuvos išeiviam. Tai istorinė našta, kurios neatsikratysim nei visiškai jos nepaisymu, nei vien tik pasidėjimu Vasario 16 minėjime, nei aklų pabalavimų gyvenamojo krašto rinkimuose.

Nepaprasta padėtis ypač išryškėja kontraste, priešpriešais pastatant bailias "detentes" nuolaidas, sovietam daromas šioj geležinės uždangos pusėj, su AUŠROS laikraščio atgimimu pavergtųjį Lietuvoj. Kaip galime nepakilti dvasioje, švėsdami Lietuvos atgimimo šventę atgimusios AUŠROS šviesoj!

Anų dienų AUŠRA nušvietė ne vieno lietuvių tautinę sąžinę, jų tarpe ir Vinco Kudirkos, kurį ji pravirkdė atgailos ašaromis ir atitolusį, atšalusį lietuvių padarė savo tautos žadintoju ir laisvės pranašu. Tikėjimės, kad atgimusi AUŠRA prikels daugybę naujų žadintojų ir pranašų abiejose geležinės uždangos pusėse. Dar klausimas: kam AUŠRA labiau reikalinga — jiems, pavergtiesiems, ar mum, laisviesiems? Tik neužsklęsim jai savo širdžių gerovės, abejingumo ir kasdienybės sklėsčiais.

AUŠROS šviesoj Kudirka tarė: "Ir šviesa, ir tiesa mūs žingsnius teldi". Kadangi komunizmas įsibrauna melu ir laikosi melo ir ginklo pagalba, tiesa yra dinamitas, kuris išsprogins melą ir išmuš iš jo rankų ginklą. Mūsų uždavinys ir šventa pareiga be paliovos naudoti tiesos ginklą prieš Lietuvos okupantą. Žinom, kad melui ant altoriaus užkelti komunistai, kur tik įsigali, pirmiausia užgrobia žinybą — spaudą, radiją, televiziją. Argi kuriam mūsų dar neaišku, kad laisvės priešai yra aki-

plėšikai įsibrovę į laisvųjų kraštų žinybą, kame jie žudo tiesą ir skleidžia melą? Tačiau tiesa gali prasiveržti, ir prasiveržia, pro visas melo užtvanas.

Okupacijų laikais lietuviai sėmėsi ir semiasi tiesos iš pogrindžio spaudos, o ne iš okupanto melo šaltinių, nepaisydami bausmės pavojaus. Mes čia be kalėjimo ir ištėrimo grėsmės galim lengvai rasti tiesos plačiai prieinamoj konservatyviojoj priekskomunistinėj spaudoj, ir vis daugiau privalėtume jos užtikti savo, lietuviškoj, spaudoj. Deja, daugelis mūsų savo lėšomis remia "liberalinį" melą ir ne vienas vengia į rankas paimti priekskomunistinę spaudą, kad koks nors intelektualinis pienburnis ar kuris apšepęs universitetinis marksistas nepavadintų jo nacionalistu, patriotiniu ekstremistu McCarthy'inku, birchininku ar karo kurstytoju. Gi Lietuvoj žmonės išdrįsta spausdinti, remti bei platinti KRONIKĄ ir AUŠRĄ!

Kad Vincas Kudirka buvo ne vienas mūsų tautos, bet ir žmonių pranašas, rodo ir kitų tautų didžiųjų žmonių tikėjimas ir skelbimas, jog tiesa yra pagrindinė sąlyga tautom ir žmonijai atsitiesti ir pakilti iš kasdienybės dulkių ir dumblo. Visi jie nurodė tiesą kaip švyturį į pažangą. Pagaliau ir naujoji, pavergtosios Lietuvos pogrindis atgimusi, AUŠRA pačiam pirmajam savo numery įsidėjo žymiausio šių dienų intelektualo, drąsaus ir nenusileidžiančio kovotojo už žmogaus dvasios ir kūno laisvę Aleksandro Solženicyno straipsnį apie tiesą ir melą. Nuostabu, kaip to AUŠROS straipsnio mintys tinka ir mum čia, gyvenantiems laisvėj. Štai kelios ištraukos:

"Mūsų kelias — niekur sąmoningai nepalaukti melo."

"Atsisakiusieji melo neišsirašys, nepirks tokio laikraščio ar žurnalo, kur informacija iškraipyta, o svarbiausi faktai nutylimi."

"Mes bijom tik drąsių pilietinių žingsnių."

(Bus daugiau)

DOVANA — I. VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, specialus įpakavimas, žemos kainos. Siuntiniai gali būti įvairaus dydžio (net ir vokuose — banderolėmis). Negalint atvykti, gavę užsakymą, sudarome pagedaujanų daiktų siuntinį. Mūsų įstaigoj gaunamos visos siuntiniam prekės žemomis kainomis. Darbo valandos nuo 12 iki 6, šeštadieniais nuo 10 iki 5. Sekmadieniais ir pirmadieniais patarnaujama iš anksto susitarus telefonu. Tel. 296-5250. DOVANA, 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų — vakarais — (516) 757-4296.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A.J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

AN' ANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuviams. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blocai nuo Woodhaven Blvd.).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 Orchard St. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

DALĖ POVILAUŠKAITĖ-SELLEI, sav., "Friendly Spirits Wines & Liquors", 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4808. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, mažais ir dideliais kiekiais įvairiomis progoms. Nuolaidos daromos pagal imamą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalaujant esant pristatoma į namus be atskiro atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

SPARTA—Rašomos mašinėlės jv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, jv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius į patarnavimus pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y., 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiomis progoms. 846-5454-9527; vakare: 835-4149. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų valanda, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N. Y. 11364. Tel. 212) 229-9134.

Rimos ir Juozo Bružų siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus, sudarant dovanų siuntinius į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas, sąžiningas ir greitas patarnavimas. Darbo valandos — ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 iki 7 v.v., šeštadieniais nuo 10 iki 4 v. popiet. Adresas: 94-08 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. 441-4712, namų — 471-5909.

LB Floridos apygardos valdybos ir apylinkių atstovų delegacija pas Floridos gubernatorių Askew audiencijoje, jam pasirašant Vasario 16 proklamaciją. Iš k. E. Balciūnienė, E. Gimžauskienė, L. Jakušienė, A. Aušrotas, A. Liutermozaitė, gubernatorius Askew, A. Pupelis, D. Liutermozienė, K. Gimžauskas ir A. Pilipavičienė.

MALDA IR AUKOMIS GELBĖKIME MŪSŲ TAUTOS KILNUMĄ, GELBĖDAMI TIKĖJIMĄ OKUPUOTOJ LIETUVOJ AUKAS SIŪSTI:

L.K. Religinė Šalpa — Lithuanian Catholic Religious Aid
64-09 56th Rd., Maspeth, N.Y. 11378
ARBA

L.K. Religinės Šalpos Rėmėjai —
Lithuanian Cath. Religious Aid Auxiliary
6825 so. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629 USA

Aukokime kiekvienas pagal išgales. Nariai rėmėjai aukoja metam nemažiau kaip 5 dol., amžinieji nariai — 100 dol. ir mecenatai 1000 dol.

Visiem aukotojams išduodami kvitai, ir jų aukos Amerikoje yra nurašomos nuo federalinių mokesčių.

SAJUNGIETĖS FLORIDOJ

Sausio 10 Grand Shores viešbuty, kuris priklauso p. Karaičiam, įvyko St. Petersburgo RK Moterų S-gos 76 kuopos susirinkimas. Sajungietės su pušiu, kokteiliais ir įvairiais skanėstais sutiko Antanas ir Dana Kamm. Jiem už tokį šiltą sutikimą sajungietės sugiedojo ilgiausių ir laimingiausių metų.

Besišnekučiuojant ir bedainuojant, priartėjo ir pietų metas. Ponia Karaitienė, sajungietė ir viešbučio savininkė, pakvietė visus dalyvius pietų į salę. Pasitinusios skaniais pietumis, visos perėjo į kitas patalpas, kur buvo metinis susirinkimas. Susirinkimą malda pradėjo pirm. D. Kamm, palinkėdama visiems laimingų metų. Buvo kalbėta einais reikalais. Žodį tarė S. Stanelienė. Ji pabrėžė, kad organizacija turi turėti aiškų tikslą.

Sajungietės neturi pasitenkinti vien tik vaišėmis ir "good time". Sajungietės, kaip katalikės, turi skatinti pagalbą artimui; kaip lietuvės, turi visom priemonėm remti lietuvių išlaikymo darbą bei kovą dėl Lietuvos laisvės.

Taip pat buvo iškeltas reikalas remti Lietuvos politinius kalinius, kalinamus Sibiro koncentracijos lageriuose. Susirinkime nutarta pasiūsti Moterų Dirvai (Sajungos mėn. žurnalui) politinių kalinių pavardes su adresais, kad ir kitų kuopų narės galėtų pasiūsti kaliniams laiškutį, o kas gali, ir siuntinį. Simas Kudirka savo kalbese yra pasakęs, kad kaliniai, kurie gauna laiškų iš Amerikos, yra daug geriau traktuojami. Padėkime jiems.

Kitas susirinkimas bus pranciškonų vienuolyno būstinėj St. Petersburg Beach, Fla.

K.K.

Jau gaunama anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY

Agronomės Izabelės Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastikiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 7 dol. Persiuntimui pridedama 50 c. Užsakymus siųsti adresu: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Užsakymam naudokite šią atkarpą:

Užsakau "Lithuanian Cookery" egz. už dol.
Persiuntimas

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

DABININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Subscription per year — \$12.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DABININKA ir LIET. ŽINIĄS • Prenumerata metams \$12.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostatais • Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Dr. Paprocko netekus

Kovo 12, penktadienio vakarą, iš namo į namą telefonais sklido liūdna žinia, kad savo darbo kabinete dr. Vaclovas Paprockas amžinai baigė savo darbą, baigė kaip tas karys fronte — su savo darbo baltu chalatu, dar neseniai išleidęs paskutinį pacientą, palinkėjęs jam sveikatos. Linkėjęs visiem sveikatos, visus stiprius ir gydes, saugojęs nuo mirties, dabar buvo jos pačios staiga pagautas, kad visiem parodytu, koks gyvenimas trapus ir apgaulus.

Amerikoje jis pragyveno 29 metus, Brooklyno ir visos apylinkės lietuviams kaip gydytojas jis tarnavo 25 metus. Tai yra didelis laiko tarpas ir didelis jo darbas, atiduotas šios apylinkės žmonėms, daugiausia lietuviams, besirūpinant jų sveikata.

Darbininko redakcijoj jis lankėsi labai dažnai, maždaug kiekvieną savaitę. Lankėsi čia kaip gydytojas, teikdamas reikiamą pagalbą, patarimą, skiepydamas nuo peršalimo epidemijų ir nieko už tai neimdamas. Bet ne tas buvo jo svarbiausias tikslas. Velionis daktaras visuomet sielojosi visuomeniniu gyvenimu ir jam skyrė daug savo energijos bei lėšų. Jis nuolat sekė spaudą, kas dedasi lietuviškose organizacijose, vadovaujančiose institucijose, dėl vieno ar kito reiškinio turėjo savo nuomonę ir nesigailėjo sveikos kritikos. Atsiliepė čia gydytojas chirurgas, norėdamas greitai ir visuomenę operuoti.

Būdamas atviras lietuviškai veiklai, labiausiai sielojosi lietuviška kultūrine veikla. Jis pats asmeniškai uoliai lankė lietuviškus parengimus, koncertus, vaidinimus, paskaitas. Jei buvo reikalas, ir pats ėjo ir kalbėjo, kalbėjo moksliniais bei visuomeniniais klausimais.

Ir dar daugiau — jis ir organizavo šią kultūrinę veiklą. Kadaise jo pastangomis bei rūpesčiu

buvo išleistas veikalukas apie New Yorko miesto pirmąjį lietuvių gydytoją ir mokytoją Aleksandrą Kuršį. Jis pats susirašinėjo su Leideno universitetu Belgijoje, kur surado disertaciją, vėliau pasirūpino, kad ji būtų išversta į lietuvių ir anglų kalbas (disertacija buvo parašyta lotyniškai). Dar praeitais metais organizavo sąjūdį, kad prie tų namų, kur gyveno Kuršius, būtų prikibinta memorialinė lenta. Tam reikalui net komitetą buvo suorganizavęs.

Jis suorganizavo Lietuvos Universiteto 50 metų sukakties minėjimą ir jam vadovavo, sukviesdamas didoką būrį talkininkų, surengdamas net parodą.

Organizavo ir filmus iš Lietuvos netolimos praeities ir tokį dokumentinį filmą rodė Darbininko metinėje šventėje.

Velionis mėgo muziką, ir šioj srityj pomėgį pavertė konkrečiu žygiu, per Fraternitas Lithuania suorganizavo Birželio trėmimų sukakčiai teksto ir melodijos konkursą.

Kai buvo leidžiama Lithuania 700 Years, jis buvo vienas iš pirmųjų entuziastų rėmėjų ir tos knygos pristatyme pasakė gražią kalbą.

Gydytojo profesija jo neizoliavo nuo visuomenės, neuždarė tik kabinete. Jis pasiliko gyvas ir jautrus, atsigrėžęs veidu į Lietuvą, besisielojąs jos reikalais, jos likimu, lietuvių išieivų problemomis. Jis pratęsė nuo Basanavičiaus laikų pradėtą garbingą ir gražią tradiciją, kad lietuvis gydytojas drauge yra ir visuomenininkas.

Jo netekimą apgailemė ir drauge kreipiamės į kitus šios apylinkės gydytojus, kad perimtų jo funkcijas, kad taip išplėstų savo veiklą, kad galėtų aptarnauti lietuvius, prašome įsijungti ir į lietuvišką visuomeninę veiklą ir taip judėti ir šviesti, kaip velionis kad darė.

(Taip užvardintas straipsnis buvo atspausdintas 1975 gruodžio 22. The New York Times laikraščio Opinion Editorial skyriuj. Jį čia spausdiname išties, išverstą lietuvių kalbon. — Red.)

MOUNT CARMEL, Conn. — Man nepatinka, kad Bicentennial proga dėmesys sukoncentruotas į 1770-tųjų laikotarpio mūšius, kostiumus ir žvakides. Karnavalai — tvarkoj, bet su brendusi valstybė neturėtų viso dėmesio skirti vien savo kūdikystės nuotraukom. Gi Amerika suformavo tai, kas po to ėjo!

Daugelis esam tikri apsimitęliai, jei bėginėjame burbuliuodami apie "savo protėvius", kovojusius su raudonšvarkiais Lexington'e ar Concord'e. Mano protėviai greičiausia buvo baudžiauninkai Lietuvoj ir vienintelę laisvą dieną savaitę liaudies dainas dainavo. Na, aišku, negaliu norėti, kad valdiškos mokyklos vaidinimus statytų apie Lietuvos baudžiauninkus, nes tada jos turėtų statyti vaidinimus ir apie visų kitų prosenėlius. Jei neišsina visų pamintėti, nerodyk prielankumo keliem.

Ha! Kaip dabar reikalai stovi, daugumos protėviai yra išleidižiai iš minėjimo, nes dauguma jų neturėjo nieko bendro nei su Amerikos nepriklausomybės karais, nei su Konstitucijos rašymu.

Ir vis dėl to džiaugiuosi, kad WASP'ai (WASP yra akronimas White Anglo Saxon Protestant. — Red.) čia pirmieji atsirado. Dar labiau džiaugiuosi, kad jie

A LITHUANIAN AND THE COUNTRY GENTLEMEN

BY ELONA MARIJOŠIUS VAIŠNYS

buvo pasitūrinę dvarininkai, mėgę skaityti ir vieni kitiem mandagius, raitytus laiškus rašinėti. Jie ir Konstituciją surašė, ją sau ir į save panašiem taisydami.

Kaip būtų buvę, jei daugumos mūsų protėviai būtų sprendę, ant kokių pagrindų Jungtinės Amerikos Valstijas statyti? Jie buvo varguoliai, daugumoje neraštingi, patys nepatyrę, ką reiškia individo teisės. Kokį valdymosi būdą būtų tie milijonai išgalvoję? Kuri iš tų daugybės grupių būtų pagriebusi valdžią?

Iškėlę koją iš laivo, dauguma iš jų nukrito į socialinės struktūros apačią. Suprantama, kad į juos buvo žiūrima su panieka. Jie ir patys niekino savo bejęgiškumą ir skurdą, ir troško kuo greičiausiai tapti pasiturinčiais amerikiečiais. Jie sutiko atsikratyti savo pavardžių, papročių ir kalbos. Mokyklos ir amerikizacijos pamokos suaugusiems buvo kelias į viršų, o į tirdinimo katilą šiuos vargšus "grinorius" uoliausiai grūdė kaip tik tie imigrantai, kurie patys buvo vos truputį anksčiau čia atvykę.

Ugnis po tirdinimo katilu buvo labai kaitri, kai po antrojo pasaulinio karo mūsų šeima atvyko į Ameriką. Tik nuėjus į mokyklą, mokytojai man patarė pakeisti vardą į Ellen, Helen, Eleanor

ar Elaine. Mano laimei, lankiau valdišką mokyklą, ir mano anglo-saksė auklėtoja (home room teacher) nereikalavo, kad iš karto suamerikonėčiau. Mano draugai ir draugės katalikiškose mokyklose neturėjo pasirinkimo. Katalikiškose mokyklose daug mokytojų buvo pirmos kartos amerikietės, kurios tikėjo, kad kilti aukštyn įmanoma tik paniekinant savo tėvų tautinę kultūrą. "Speak English, you're in America now!" — sakė mum, ir tai skambėjo lyg grasinimas deportuoti atgal į ten, iš kur buvom pabėgę.

Naujieji imigrantai nematė jos savo kasdieniniame gyvenime, bet demokratijos buvo pilna juoda ant baltos mūsų mokyklų vadovėliuose, kuriuose buvo žėrinčiai rašoma apie Ameriką kaip kraštą lygybės, neribotų galimybių ir pasigailėjimo, kuris priima visus. Skaitydama vadovėlius, tvirtai įsitikinau, kad reikalavimas susirgti amnezija nederina su Konstitucijos dvasia.

Kai gimė mano vaikai, buvau tikra, kad mudu su vyru nesam "unamerican", duodami vaikam vardus, kurie mum ką nors reiškia, mokydami juos lietuviškai, kad galėtų susikalbėti su savo seneliais, supažindindami juos su tais simboliais ir papročiais, kurie mum savi, ir įgydydami juos bendruomenės žmonių, kurie tuos pačius simbolius ir papročius brangina.

Dabar mūsų vaikai yra pilnateisiai nariai abiejų kultūrų, ir abi jiems savos. Jiems aišku, kad yra žmonių, kurie švenčia šven-

Dr. Elona Vaišnienė-Marijošienė yra aktyvi, dinamiška ir lietuviška asmenybė. Kadaise gyveno Putnamo seselių bendrabuty, mokėsi Putname. Yra baigusi prancūzų kalbos studijas, gavusi daktaro laipsnį.

Ji neužsidarė namų aplinkoj, bet visą laiką uoliai dalyvauja visuomeniniame gyvenime, skaito paskaitas, rengia diskusijas, rūpinasi jaunimo auklėjimu, rūpinasi, kaip jį išlaikyti lietuvišką. Ir šis straipsnis, atspausdintas New York Times laiba geroj vietoj, rodo jos intelektualinį įžvelgimą, jos dinaminį stilių ir jos gilų rūpestį dabartijai. Jos vyras, dr. Rimas Vaišnis, profesoriauja garsiaame Yale universitete New Havene, Conn.

tes, apie kurias jie mažai težiino, kad kiti gal kalba tokia kalba, kurios jie nesupranta (bet galėtų išmokti), ir kad dėl to tie žmonės nėra nei kvaili, nei juokingi, nei keisti. Savo vaikišku būdu jie supranta, kad įvairios kultūros nėra nei geresnės, nei blogesnės viena už kitą, o unikumai.

Tam tikra prasme mes lig šiol buvome "closet ethnics" — pasislėpę etnikai, kaip vienas žurnalistas išsireiškė. Ne tai, kad mes bet kada būtumėm slėpę savo etnišką tapatybę, bet todėl, kad tokių, kaip mes, nesimamatė nei televizijoje, nei spaudoj, nei televizijoje. Buvo manoma, kad etnikai visai išbluko, ir — dėkui Dievui už tai.

Bet tada demokratijos teorija ėmė ir priėjo iki juodųjų. Jie atsistojo, reikalaudami, kad su jais būtų skaitomasi. Pakilo ir moterys. Ir jau po to vyrų, moterų grupės panoro irgi būti pastebėtos: "Kiss me, I'm Polish, Irish, Italian", — viltingai kvietė jų sagės.

Bicentennial Šventimo Komisija nenorom, bet įtraukė ir rasinę etninę tarybą. Tačiau bendra pažiūra į etnikus buvo ir tebėra būkštaujanti. Į etnikus žiūrima atsargiai ir baimingai, kaip į kokią daugiagalvę pabaisą, kuri paleista sudaugytų ir prarytų viską, kas tik pasimaišys jai po kojomis. Esą, palaikyti etnikus — tai visuomenės skaldymas.

Žinoma, galėtų ir taip būti. Tačiau bet kas gali skaldyti. (Kristaus mokymas kiek suskaldė!) Antra vertus, nebūtinai taip turi būti. Priklauso nuo požiūrio. Pavyzdžiui, man atrodo, kad natūralus žmonių būrimasis į savo pasirinktas grupes — įskaitant tas, kurios pagrįstos tautine kilme — yra stiprybė, kurią reikėtų skatinti, ir kad tai daug geriau, negu minia niekur nepriklausančių vienišų asmenų.

Kadangi visuomet buvau gyvos etninės bendruomenės dalimi, esu liudininkė jos daugelio teigiamų savybių. Priklausymas etninei bendruomenei yra stiprybės šaltinis, kokio platesnė visuomenė neduoda, ypač mažiau agresyviem individam.

Beveik būtų galima sakyti, kad eiliniam žmogui etninė bendruomenė yra prieglobstis. Joj, pavyzdžiui, įvertinami ir ug-

(nukelta į 5 psl.)

Elona Vaišnienė su dukrele Vaiva ir sūniumi Gintaru.

Nuotr. S. Marcavage.

Vytautas

SUVALKIJOJ ŪKININKO ATSIMINIMAI

23

Lietingas metas

Seni žmonės sakydavo: Ką padaro vienas lietingas metas, to nepadarys dešimt sausų metų.

Tiksliai dabar jau neatsimenu, bet atrodo, kad tai buvo apie 1935 metus. Šiaulių apskrity, daugiausia Joniškio valsčių, buvo labai lietingas metas. Viskas laukuose supuvo. Ūkininkai ne tik nieko negalėjo parduoti, bet ir sau neturėjo maisto. Visą reikėjo pirkti. Todėl jie buvo priversti užsitraukti trumpalaikes paskolas, kurias bankai davė imdami 12 arba 14 nuosimėčių. Tuoj po to ūkio gaminių kainos krito. Ūkininkai buvo nepajėgūs laiku grąžinti bankam paskolas. Ūkiai buvo parduodami iš varžytinių visai už menkavertes kainas. Rodos, kad pardavė 42 ūkius. Už kokias kainas tuos ūkius pardavė, čia nurodau vieną pavyzdį.

Tuo laiku Kaupiškų kaime, Vilkaviškio apskrity, buvo iš varžytinių parduotas G. Gergartas ūkis. Tai buvo 54 hektarai pirmos rūšies žemės A. Gyvenamas namas, iš plytų, buvo 25,000 litų vertės. Tvartai, iš plytų ir akmenų, su sandėliais ant viršaus javam supilti — 25,000 litų. Mediniai tvartai —

8,000 litų. 1925, statant kluoną, važiauvau kaimynui į talką. Tuo laiku dar gyvenau Kaupiškiuose, tėviškėje. Gergartas tada man sakė, kad kluonas atsiesias 14,000 litų. Taigi vien tik trobesiai verti 72,000 litų. O kur dar 54 hektarai geriausios žemės? Ūki pardavė iš varžytinių už 20,000 litų. Jį nupirko Klaipėdos Maisto direktorius. Tai šitaip buvo parduoti tie visi Šiaulių apskrities ūkiai. Tą nelaimę ir aš jaučiau. Kaip savanoris, buvau gavęs Joniškio valsčių žemės.

Tie ūkininkai šimtą kartų būtų buvę laimingesni, jei būtų persidavę gyvulius, pasilikdami sau po porą arklių ir karvių. Tada nebūtų reikėję užsitraukti paskolų, o vėliau vėl būtų ūkius atitaisę ir nebūtų jų pradarę.

Aš savo žemę buvau išnuomėjęs Paverčiuvės kaimo ūkininkui Veloniškiui. Jis turėjo 75 ha nuosavos žemės, buvo tos apylinkės pavyzdgingiausias ūkininkas. Matydamas, kad Veloniškis, be kviečių, nieko daugiau nuo laukų nenuėmė, atsiskaciau 1000 litų nuomos. Paprašius jam pasiūniau 100 centne-

rių bulvių pavasario sėklai. Už tai jis man sumokėjo. Ir niekas to negalėjo padaryti, ką padarė Veloniškis. Nes turėjo stiprią jėgą — aštuonis sūnus, kaip ažuolus, nors ir ne visi pas tėvą dirbo. Tie ūkininkai, kurie gyveno arčiau Latvijos, vasaros laiku darbininkų negalėdavo pasisamdyti. Visi darbininkai išeidavo į Latviją. Ten darbininkas būdavo geriau apmokamas.

Ūkininkas Gergartas, 1920 sugrįžęs iš Rusijos, atstatė sudegusį ūkį, pasidarydamas 20,000 skolas. Ūkį pabaigė atstatyti 1925. Tokiam ūkiui tokia skola buvo nedidelė. Niekam dalių mokėti nereikėjo.

Dėl išvaržomų ūkių nebuvo kalti patys ūkininkai. Vyriausybė pilnai galėjo ir net privalėjo tuos ūkininkus gelbėti, suteikdama jiems ilgalaikes paskolas mažesniu nuosimėčiu.

Lietuvos ūkininkas vokiečių okupacijoj

Lietuvos ūkininkas vokiečių okupacijos metu gyveno geriau už bet kokį valdininką. Jis ne tik pats nebadavo, bet dar galėjo padėti ir miestuose gyvenantiems savo artimiesiems. Žinoma, reikėjo būti suktam. Kartais padėdavo ir įvairios aplinkybės.

Užvaldę Lietuvą, vokiečiai kiekvienai apskričiai nustatė jaut, mėsos ir kitokių produktų duokles (rekvizicijas). Apskritys duokles išskirstė valsčiam pagal žemės rūšį ir kiekį. Kadan-

gi Kazlų Rūdos valsčiaus žemės yra prasciausios visoj Marijampolės apskrity, tai šitam valsčiui apskrities valdyba nustatė nedidelę duoklę. Nustatė ją mažesnę dar ir dėl to, kad jis turėjo pristatyti daug miško į Kazlų Rūdos geležinkelio stotį (nes valsčius išsidėstęs tarp miškų).

Kadangi mano ir kaimyno žemės buvo geresnės ir ūkiai tvarkingi, tai mudviem ir duokles valsčius nustatė daug didesnes negu kitiem ūkininkam.

Mano žemė susiję su Vilkaviškio apskrities ūkininkų žemėmis. Išsikalbėjus su kaimynu, paaiškėjo, kad jis nuo hektaro žemės turi atiduoti rekvizicijų dvigubai daugiau negu aš, o žemės vienodos.

Mano pieno ūkis buvo dar pakankamai stiprus, nors ir sumažinau karvių skaičių. Vietoj mėsos galėjau duokles atiduoti pienu. O kai pieno negalėjau siųsti į krautuvę, į Kauną, tai vežiau jį į pieninę. Už pieno vežimą gaudavau tam tikrus kuponus, nors pinigais mokėjo labai mažai. Bet tuos kuponus spekuliantai gaudė ir gerai mokėjo. Su tais kuponais buvo galima pigiai pirkti degtinę ir spiritą. Mano apskaičiavimu, tai buvo naudingas biznis.

Būtinai atiduodavau visą duoklę. Jei kuris ūkininkas visko neatiduodavo, tai vokiečiai ateidavo pas jį patikrinti, ar tikrai jis neišsigali visko atiduoti.

Būdavo galima kokią dešimtį centnerių javų paslėpti. Bet nepaslėpsi visko. Radę ką nuslėptą, duoklę dar padidindavo.

Turint kuponų, kaip minėjau, buvo galima nebrangiai nusipirkti degtinės. O turint degtinės ir lašinių, su vokiečiais buvo galima viską padaryti. Tai vertė daryti gyvenimo aplinkybės.

Pasistengiau iš vokiečių gauti leidimą nuvežti vaikam bulvių. Vaikai mokėsi Kaune gimnazijoje. Kadangi duoklę su kaupu buvau atidavęs, tai leidimą gavau nesunkiai (dėl to, kad turėjau ir pridėjau lašinių ir degtinės).

Paprašiau Antanavo bravoro viršininką, kad atsiųstų sunkvežimį. Jį prikroviau bulvių, daržovių ir geresnių daiktų po apačia. Tokių kelionių atlikdavau ne vieną, ir viskas gerai pasisekė.

Ne kartą girdėjau miestiečių man sakant: "Na, Vyta, kai ateis geri laikai, mes tavęs nepamiršim." Jau daug metų praėjo, ir tie geri laikai neateina.

Turėjau pas save rusą, patekusį į vokiečių nelaisvę. Tokių rusų ir kiti ūkininkai buvo pasiėmę iš vokiečių. Pas ūkininkus rusai atsisagė, pasveiko.

Kartą vokiečiai per valsčių pareikalavo, kad rusai belaisviai būtų pristatyti į Marijampolę. Apie tai pasakiau savajam rusui Fiodoroviui. Jis išsigando. Pradėjo prašyti, kad jį gelbėčiau. Prašė net verkdamas. Buvo iš-

mokęs gražiai kalbėti lietuviškai ir skaityti laikraščius.

Kada reikėjo išvežti Fiodorovą, vieną dieną anksčiau nuvažiauvau į Marijampolę. Nusivežiau lašinių ir degtinės. Rytojaus dieną nevežiau rusų atiduoti. Parsivežiau net ir kaimyno rusą, o kaimynas grįžo be nieko. Tada kaimynui grąžinau jo rusą, bet buvo skaitoma, kad rusas gyvena pas mane.

Porą kartų anksčiau buvo atvažiuojęs vokiečiai kareivis patikrinti, kaip aš laikau rusą. Parodžiau, kad nakčiai užrakinau tą kambarį, kur rusas miega.

Rusas laukuose dirbdavo vienas. Iki Kazlų Rūdos miškų tik pusė kilometro. Visada galėdavo jis pasitraukti į mišką. Aš žinojau vokiečių galvosena. Tai tik dėl vokiečių akių tų spygų buvau pakabinęs ant durų, kur rusas miegodavo. Iš tikrųjų gi niekada tų durų nerakinau, ir nebuvo reikalo rakinti.

Vokiečių autostrada

1943 rudenį Kazlų Rūdos valsčiaus viršaitis paprašė mane, kad primčiau pas save gyventi tris vokiečius. Už kambarį ir maistą užsimokėsią jie patys. O jei aš sutikčiau juos vežioti po mūsų valsčiaus laukus, kur jie vesią niveliaciją, tai viršaitis mane atleisiąs nuo rąstų vežimo iš miško į Kazlų Rūdos geležinkelio stotį. Su viršaičio pasiūlymu sutikau.

(Bus daugiau)

VASARIO ŠEŠLIOLIKTOJI HARTFORDE

Lietuvos nepriklausomybės sukaktį minėjo Lietuvos Bendruomenė vasario 22. Prieš tai LB atstovai Sigita Banevičiūtė, muz. Jurgis Petkaitis, kleb. kun. Juozas Matutis ir apylinkės pirmininkas Steponas Zabulis apilankė miesto burmistą George Athanson ir įteikė jam knygą Partizanai — J. Daumanto (anglų k. vert.). LB Connecticut apygardos delegacija: kleb. kun. J. Matutis, B. Vilčinskas, V. Vilčinskas, Z. Strazdas, D. Šliogeris, dr. P. Vileišis, A. Dzikas buvo priimti Conn. gubernatoriaus Ella Grasso.

Vasario 16 mūsų vėliavos kabėjo miesto rotušėj ir prie kapitoliaus rūmų. Lietuvos nepriklausomybės sukaktis buvo paskelbta amerikiečių spaudoje. Visą savaitę skelbė žinias apie Lietuvą per 30 televizijos kanalą. Su Simu Kudirka buvo padaryta informacinė konferencija ir ilgesni straipsniai apie tai parašyti The Hartford Times ir The Hartford Courant laikraščiuose. Savo pasikalbėjime su korespondentais S. Kudirka paneigė H. Kissinger politiką ir iškėlė buv. JAV ambasadoriaus Daniel Moynihan kietą pasipriešinimą sovietų komunizmui. Spaudoje buvo įdėta S. Kudirkos nuotrauka kartu su G. Athanson. Ta proga Hartfordo burmistras G. Athanson viešai ragino lietuvius dar stipriau kovoti dėl pavergtųjų laisvės, nepasitenkinti vien proklamacijomis, bet nuolat visur, televizijoje ir kitur skelbti apie komunistų kėslus. Reikalui esant, pažadėjo pirmininkauti bei savo darbais prisidėti bendron kovon prieš agresinę spaudą. G. Athanson turi daug medžiagos iš pavergtųjų tautų eigos ir yra pats gerai susipažinęs su komunistine santvarka. WPOP žinių radijo stotis perdavė kelis kartus pasikalbėjimą su S. Kudirka. Į pasiūstus laiškus senatoriams A. Ribicoff, Lowell, P. Weicker, W.R. Cotter ir kt. gauti pozityvūs atsakymai.

Vasario 22 mišias aukojo kleb. kun. J. Matutis Švč. Trejybės bažnyčioje. Pamaldos buvo iškilmingos. Susikaupimą už Lietuvos žuvusius kovotojus trimitu palydėjo Petras Petkaitis. Giedojo mišrus choras, vadov. muz. Jurgio Petkaičio, ir dr. I. Alis. Bažnyčioje dalyvavo Simas Kudirka, organizacijos su vėliavomis ir visuomenė. Prieš mišias mažieji skautai įnešė tautines gėles pagerbti kritusiems už tė-

vynės laisvę. Mišias užprašė L. Bendruomenė.

Antroji minėjimo dalis prasidėjo 3 v. popiet. Lietuvių Piliečių klube. Pirm. S. Zabulis atidarė minėjimą. Sabonio posto ir Ramovės veteranai įnešė vėliavas. Mišrus choras sugiedojo JAV ir Lietuvos himnus. Akomponavo muz. E. Minukienė. Kleb. kun. J. Matutis sukalbėjo invokaciją. Visų susikaupimas atliktas kartu su P. Petkaičio trimito palyda. Programos pranešėja buvo Sigita Banevičiūtė. Steponas Zabulis pasakė gyvai efektingą kalbą angliškai amerikiečių ir kitų tautų svečiam. Connecticut gubernatoriaus Ella Grasso ir miesto burmistro G. Athanson proklamacijos perskaitė Juozas Stankaitis ir Ramunė Bernotaitė. Pagerbti Lietuvės savoriai: Jurgis Dragūnevičius, Matas Palubinskas, Antanas Ramanauskas (buvo išvažiavęs) ir Petras Špakauskas. Burmistras G. Athanson, gerai suprasdamas Lietuvos ir išeivijos padėtį, kalbėjo detalai. Pilnutėlė salė publikos jam dėkingai paplojo. Latvių atstovė sveikino trumpai ir šiltai. Perskaityta estų sveikinimo telegrama.

Simas Kudirka pasakė pagrindinę kalbą su giliomis mintimis ir svarbiausiais faktais. Rezoliuciją perskaitė apylinkės vicepirm. Eugenijus Žiūrys. Visi ją priėmė.

Po pertraukos buvo meninė programa. Ją atliko New Yorko tautinių šokių ansamblis, vadovaujamas Jadvygos Matulaitienės. Šokėjai pašoko 7 šokius: kepurinę, piemenėlių, rankšluostėlių ir kt. Programą užbaigė šokių pyne ir didžiam bisui pakartojo priedo. Jų vadovė J. Matulaitienė kiekvieną šokį apibūdino neilgiais ir pritaikytais komentarais. Šokėjų gretas akordeonu palydėjo Antanas Razgaitis.

Meninėje dalyje protarpiais deklamavo ir mūsų mokyklos mokiniai. Ramona Liaukutė pasakė eilėraštį "Šiaurės pašvaistė" — B. Brazdžionio. Ketvirtos sk. mokinukai — Vida Liaukutė, Danutė Raškevičiūtė, Rūtelė Virkutytė, Vitas Jalinskas, Edukas Nenortas, Daumantas Pakštytis deklamavo bendrai ir sutartinai, savo mokytojų gerai paruošti.

Aukų minėjime surinkta 1341 dol. Stambiausią auką skyrė Leokadija ir Stasys Vilinskai —

200 dol. (nors iš kuklumo prašė pavadės neskelbti, bet būtų nedėkinga, tokios didelės sumos nepaminėti). Aukotojų sąrašas buvo skelbtas per lietuvišką radijo valandėlę.

Išlaidų susidarė — 364 dol. Atskaičius išlaidas, aukos pagal paskyrimą išsiųstos: LB centrui — 479.46 dol., Tautos Fondui — 411.30 dol., Altai — 86.24 dol.

Po minėjimo šeimyniškoj vakarienėj kartu su Simu Kudirka dalyvavo Švč. Trejybės kleb. kun. Juozas Matutis, svečiai kunigai Z. Smilga, A. Pupšys, meras G. Athanson, ansamblio vadovė Jadvyga Matulaitienė, Kotryna Marijošienė, teisėjas Frank Mončiūnas su žmona, dr. Petras Vileišis ir pilna žemutinė didžioji salė. New Yorko šokėjai vakarieniavo viršų — jaunimo klube. Vakarienės pabaigoj 7 v.v. televizijoje pamatė Simą Kudirką, kalbantį su WFC 8 — CBC, kanalas 3, didžiausios Hartfordo televizijos stoties, reporteriu.

Vėliau S. Kudirka atsakinėjo į dalyvių klausimus.

Šis Vasario 16-tos minėjimas buvo vienas iš įspūdingiausių. Dalyvavo daug atvykusių iš kitų kolonijų. Todėl ir šventės atgarsiai pasiliko geri ir džiugūs, nes visuomenė buvo patenkinta tokiu pavykšiu minėjimu.

Lietuvos nepriklausomybės sukaktį A. Dragūnevičius su LB krašto valdybos programa minėjo vasario 15 per Tėvynės Garsų radijo valandą.

-o-

LB Hartfordo apylinkės visuotinis narių susirinkimas įvyko kovo 21, sekmadienį, tuoj po lietuviškų mišių, parapijos svetainėj. Bus sprendžiami svarbūs reikalai, renkama valdyba ir t.t.

M. Petrauskienė

NEW HAVEN, CONN.

Lietuvos nepriklausomybės akto paskelbimo 58-ją sukaktį New Haven LB apylinkė minėjo vasario 22.

Minėjimas prasidėjo pamaldomis. Mišias aukojo klebonas kun. Albertas Zdanavičius ir pasakė jautrų pamokslą. Parapijos salėj 4 v. energingoji LB pirminkė Albina Lipčienė pradėjo minėjimo oficialią dalį. Sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Invokaciją skaitė kleb. kun. A. Zdanavičius. Atsistojimu pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę. Po to programai vadovavo Yale universiteto doktorantė Vaiva Vėbrautė, kuri gražiai reišėsi lietuvių kultūriniame ir visuomeniniame gyvenime ir yra puiki lietuvių reprezentantė.

Vaiva pristatė svečius, kurių tarpe buvo New Haven miesto burmistras Frank Loguje, ukrainiečių bendruomenės atstovas Orest Dubno. Burmistras pasveikino lietuvius ir perskaitė savo proklamaciją Vasario 16-sios proga. Kalbėjo ir ukrainiečių atstovas.

Pagrindinė kalbėtoja buvo Lietuvių Moterų Klubų Federacijos pirmininkė Irena Banaitienė. Ji kalbėjo apie reikšmingiausią šio meto informacijų šaltinį — LKB Kroniką ir jos svarbą, siekiant Lietuvos išlaisvinimo. Taip pat ragino remti moraliai ir materialiai mūsų politinių ir visuomeninių veiksmų kovą dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės.

Meninę dalį atliko operos solistė Salė Valiukienė. Ji padainavo K.V. Banaičio Plaukė antelė ir Atsikėlus ankštų rytelių, ariją iš operos Gražina, Kavecko Na tai kas ir pakartojimui G. Gudauskienės "Trumpi sapnai". Dainininkė įdomiai žodžiu apibūdino kiekvieną dainą. Meninė dalis buvo visų entuziastingai įvertinta.

Katalikų Moterų Sąjungos atstovė Marija Jokubaitė, visą savo gyvenimą atidavusi lietuviybei, jautriai pakalbėjo apie pavergtos lietuvių tautos kančią, laisvės gyvenančių lietuvių pareigą ir atsakomybę savo kraštui. Ji pasakė tą vakarą surinktų aukų rezultata. Surinkta iš viso 400

Hartfordo LB apylinkės atstovai pas miesto burmistą. Iš k. muzikas Jurgis Petkaitis, LB apylinkės pirmininkas Steponas Zabulis, miesto meras G. Athanson laiko pasirašytą Vasario 16 dienos proklamaciją, Sigita Banevičiūtė laiko rankose knygą apie lietuvių partizanus, kleb. kun. Juozas Matutis. Nuotr. A. Dzikio

Hartforde pagerbiami Lietuvos savoriai iš k. Jurgis Dragūnevičius, Matas Palubinskas, Petras Špakauskas. Gėles jiems prisega Ramunė Bernotaitė ir Juozas Stankaitis. Nuotr. A. Dzikio

dol., kurie bus paskirstyti ALT, LB, VLK. Reikia pripažinti, kad šioji rinkliava sėkminga, nes New Haven bendruomenė nėra didelė, minėjime dalyvavo vos 40 asmenų. Pabaigai LB pirm. A. Lipčienė padėkojo minėjimo dalyviams, kurie, nepaisant nepalankaus oro, atvyko į minėjimą. Padėkojo programos atlikėjai ir visus pakvietė vaišiai. Vaišės buvo gausios ir gražiai paruoštos. Jas paruošė ponios J. Kronkaitienė, V. Šiaulienė ir kitos. Būrelis ponių buvo pasipuošusių tautiniais drabužiais.

B.I.

NAUJOS OPEROS

Lietuvių Opera Chicagoj, minėdama savo dvidešimtmetį ir kartu JAV Bicentennial, kviečia visus bet kada Operoj dainavusius solistus ir choristus, visus joj dirbusius įvairiose pareigose ir visą lietuvių plačiąją visuomenę iš visų JAV miestų ir Kanados ruoštis atvykti į Chicago ir dalyvauti trijų lietuviškų operų pastatymo spektakliuose.

Yra statomos šios operos: Kačinsko "Juodas Laivas", Gaidelio "Gintaro Šalys" ir Marijošiaus "Priesaika".

Spektakliai įvyks gegužės 8, 9, 15 ir 16. Bilietus jau dabar galima užsakyti paštu. Jie bus išsiųsti pagal užsakymo gavimo eilę. Jų kainos — parterys: 12.50, 10, 8, 6 ir balkone: 11, 7.50 ir 5. Užsakant paštu, prašome pažymėti spektaklio datą ir čekį siųsti šiuo pavadinimu ir adresu: Lithuanian Opera, 6905 S. Artesian Ave., Chicago, Illinois 60629.

A LITHUANIAN

(atkelta iš 3 psl.)

domi visokio lygio talentai. Ne, tai nėra tas pat, kaip vidutiniš kumo puoselėjimas. Žmonės su ypatingu veržlumu ir talentu raginami rungtis už bendruomenės ribų, ir visi palaiko, skatina savo bėgiką žiauriose rungtynėse dėl pirmųjų vietų.

Jei vienas iš jų laimi, visa grupė jaučiasi laimėjusi.

Teisybę sakant, kas atsitinka "vienam iš mūsų", ypatingai svarbu visiem — ar tai būtų išgarsėjimas visoje Amerikoje, ar asmeninis liūdesys. Etninė bendruomenė yra išsišakojusi, savais besirūpinanti šeima, taip skirtinga nuo bekrastės, atviros amerikiečių visuomenės, kurioje kiekvienas rūpinasi savim ir kur eiliniai žmonės kitiem įdomūs daugumoj tik kaip vartotojai, ir, laiks nuo laiko, balsuotojai.

Ne kiekvienas nori gyventi dviejose kultūrose. Ne kiekvienam ir reikia. Svarbiausia yra kiekvieną skatinti būti tuo, kuo jis ar ji pasirenka būti. Tai ir yra Konstitucijos dvasia. Kaip tik dėl šios gyvybės duondančios Konstitucijos dvasios aš prisipažinsiu turinti kelias poras skirtingų protėvių.

Vieni jų ir buvo tie šaunūs 1770-tųjų metų dvarininkai, kurie tikėjo individo kilnumu, teise pasirinkti savo gyvenimo stilių ir Jungtinių Valstijų valdžios atsakomybę užtikrinti, kad mes vieni kitiem leistume būti ypatingais pagal savo asmeniškus bruožus.

LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖS ŠALPOS RĖMĖJAI

išleido

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKĄ II DALĮ

Kaina: minkštais viršeliais 3.50 dol., kietais — 5 dol.

LKB KRONIKA, III DALIS

bus išleista iki š.m. liepos mėn.

Atsilyginkite už LKB Kroniką I ir II dalį visi, kurie dar neatsilygino už gautas knygas pavieniai ar palmtas patrinti (už išplatintas), nes knygų leidimas daug kainuoja ir reikia turėti nemažą lėšų jom išleisti.

Atsilyginimą už LKB Kronikos knygas, užsakymus platinti, aukas persekiojamai Bažnyčiai okupuotoj Lietuvoj remti — visa tai siųsti adresu: L.K. Religinės Šalpos Rėmėjų Vyr. Valdyba, 6825 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629.

LKRŠ Rėmėjų Vyr. Valdyba

IŠ VISUR

— Kongresmanas Daniel J. Flood (D.Pa.) pasakė pagrindinę kalbą JAV Atstovų rūmuose kovo 4 minint Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą. Jis ypač pabrėžė, kad JAV privalo laikytis Lietuvos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą nepripažinimo politikos.

— Atspausdintas "A Chronicle of Human Rights in the USSR" 17-18 numeris. Turiny yra ir platesnis Sergei Kovaliovo teismo Vilniuj aprašymas, paminint Lietuvą ir Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką. (E)

— Bendro Baltų komiteto posėdy Washington kovo 9 nauju komiteto pirmininku išrinktas latvis A. Lejins, JAV latvių sąjungos pirmininkas.

— Catholic Digest, JAV katalikų populiarius mėnesinis žurnalas, balandžio numery atspausdino Ričardo Krickaus straipsnį "Lithuanians on Trial". Tai "Washington Post" laikrašty spausdinto straipsnio santrauka. Duodami faktai apie okupuotos Lietuvos persekiojimą paimti daugiausia iš LKB Kronikų.

— Fort Meyer New Press, pietvakarių Floridos dienraštis, kovo 3 išspausdino platų pasikalbėjimą su Vilium Bražėnu. Straipsnis tęsiasi per du puslapius, su dviem nuotraukom ir Baltijos kraštų žemėlapiu. Vilijus Bražėnas rašo ne tik lietuvių spaudoj, bet okupuotos Lietuvos vargus iškelia ir amerikiečių spaudoj. Šis pokalbis su žurnalistu Steve Dougherty buvo padarytas Vasario 16-osios proga.

— James Buckley, JAV senatorius iš New Yorko, savo kalboj senatė vasario 17 priminė kasmet Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos išleidžiamus "The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania". Senatorius pabrėžė, kad tuose leidiniuose iškeliama nors dalis sovietinės spaudos veiksmų.

— Lietuvaitės studentės, norinčios per vasaros atostogas dirbti lietuvių senelių namuose, gali kreiptis adresu: Matulaitis Nursing Home, Thurber Rd., Putnam, Conn. 06260.

— Kun. Stanislovas Matutis, nepaprasto masto Kolumbijos jaunimo auklėtojas ir visokeriopų įstaigų steigėjas ir globėjas, yra taip pat ir Darbininko skaitytojas. Paskutiniu metu priėmė savo įstaigų, esančių Baranquilla mieste, iliustruotą informacinę knygą ir auką 100 dol. Darbininko spaudos reikalui paremti. Nuoširdus ačiū. Kartu su kun. Matučiu dirba ir kun. Vaclovas Dubinskas.

— Grandinėlės, Clevelando lietuvių tautinių šokių ansamblio, koncertas Chicagoj, Marijos aukšt. mokyklos salėj, vyks kovo 27. Rengia PLJK ryšių centras.

— Andrius Kuprevičiaus piano koncertas Chicagoj, Jaunimo Centre, rengiamas balandžio 10. Koncertą ruošia Dariaus-Girėno lituanistinė mokykla.

— JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos IV-oji sesija šaukiama balandžio 3-4 Philadelphiaj. Ypatingais svečiais dalyvauti yra kviečiami LB apylinkių pirmininkai. Jiem bus suteikta teisė pristatyti siūlymus ir juos diskutuoti.

— Kęstutis K. Miklas, UBA-BATUNO vykdomasis pirmininkas, balandžio 9 skaitys paskaitą apie Lietuvą ir užsienio lietuvių veiklą Long Islande gyvenantiems žydams jų kultūrinio centro patalpose, Valley Stream, New York.

— Nauji Darbininko skaitytojai: P. Mironas, Los Angeles, Calif., I. Girdzevičius, Sault St. Marie, Canada, J. Puodžiūnas, Juno Beach, Fla., D. Liutermoza, Ft. Lauderdale, Fla., Br. Aušrotas, Juno Beach, Fla. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 10 dol. metams. Atnaujinant prenumerata visiem 12 dol. metams.

New Yorko tautinių šokių ansamblis šoka Hartforde, minint Lietuvos nepriklausomybės šventę. Nuotr. A. Dzikio

Tautos Fondas telkia lėšas Vyriausio Lietuvos išlaisvinimo Komiteto organizuojamam informaciniam biurui finansuoti. Visi kviečiami aukoti.

Prašome iškirti ir pasiųsti su Jūsų auka

Lietuvai ir pavergtai lietuvių tautai gelbėti

aukoju \$.....

Vardas ir pavardė

Aukas siųsti: Lithuanian National Foundation, Inc., 65-14

56th Road, Maspeth, N.Y. 11378.

Per skautybę — lietuvybei!

SKAUTŲ PASTOGĖJE

Globoja: Lietuvių Skautų Sąjunga

Redaguoja:
s. Birutė Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. HI 1-3894 (Area code 212)

KAZIUKO MUGĖ NEW YORKE

Kultūros Židiny kovo 7 įvyko tradicinė skautų Kaziuko mugė, jau 14-oji iš eilės. Pradėta mišiomis 12 val., kurias aukėjo T. Paulius Baltakis, OFM. Mišių metu giedojo vyresniųjų sesių choreilis, vadovaujamas v. sk. v. sl. Jūratės Vebilaitytės-Litchfield.

Mugė atidarė naujai išrinkta LSS-gos pirm. v. s. L. Milukienė, perkirdama kaspiną ir ragindama būti dosniem ir tuo paremti skautų veiklą.

Po kaspino perkirpimo prasi-dėjo pati prekyba. New Yorko skautai ir vėl pasirodė su savo sugebėjimais ir darbštumu. Vilkiukai savo kampelį papuošė didžiuliu geležiniu vilku ir savo pačių pagamintais įvairiais žaislais, kuriem netrūko pirkėjų. Gi skautai užsiėmė jau vyriškesniais darbais — mddžio drožiniais (koplytelėmis ir pan.). Taip pat brolių sugalvotas, praejusiais metais rodytas filmas "Paklydęs skautas", ir šiais metais jį pakartojus, praėjo su dideliu pasisekimu, nes kiekvienam juk malonu skaniai pasi-juokti.

Sesės, sujungusios visas draugoves į bendrą pardavimo stalą, turėjo labai daug savo pačių suprojektuotų ir pagamintų rankdarbių. Buvo gausu visokių rūšių, žaislų, iš kurių išskirtinai dėmesį patraukė Rudonosiukai ir Pupučiai (puppets). Buvo pačių sesių išvarstytų sienų kilimėlių, įvairiausių medžio dirbinių, kaip lėkščių, dėželių, sieninių ornamentų ir pan. O taip pat ir kitokios išmonės — paukštyčių laimės šulins, apstotas pačių mažųjų, Vaivos d-vė su montavo miniatūrinio golfo žaidimą, lėlių teatras taip pat nestigo žiūrovų. Gi pats populiariausias sesių projektas buvo jų "Raganų raistas" — baisenybių kambarys, į kurį mažieji veržėsi net po kelis kartus, kad "bi-joty" iki valiai.

Vyr. skaučių židinio Vilijos stalias, kaip ir kasmet, buvo gausus audiniais, medžio dirbiniais ir gintaru. Čia pirkėjų buvo matyti bent trys eilės aplink stalą, nes tiek gintaro ar audinių vienoj vietoj galima rasti tik ant vilijiečių stalo Kaziuko mugė.

Buvo ir kelios loterijos. Be įprastinių draugovių loterijų, vyr. skaučių Aušros d-vė leido laimėjimui raguolį, broliai — medžio dirbinį, vilijietės — tris laimėjimus: gintarinį žiedą, Inos Neortienės emalio lėkštę ir medinį puošnų servizą; skautės leido lėlę — Eglę, žalčių karalienę, su Žilvinu.

Tėvų komitetas visiem mugės dalyviams paruošė lietuviškų patiekalų pietus, o vyr. skautės įsitaisė kavinę skanumynų mėgėjam. Visur virė darbas, nes šiais metais atsilankė rekordinis

žmonių skaičius. Tai galim spręsti vien iš to, kad mūsų didžiulis Kultūros Židiny, kur sutelpa daugiau žmonių, negu kitam panašiam tokio pobūdžio pastate lietuvių kolonijose, jau buvo pilnas net ir koridoriuose. Mes džiaugiamės tuo, nes, kol bus pilnas žmonių Kultūros Židiny, tol mūsų skautai bus įvertinami visuomenės ir jų darbais paremiami lietuvišku dosnumu. bk

New Yorko sesės ruošiasi Kaziuko mugėi. Iš k. Rūta Dragūnevičiūtė, Daiva Vebeliūnaitė, Lina Bobelytė. Nuotr. A. Cesnavičius

CHICAGOS SKAUTŲ MUGĖ

Dar Lietuvoj girdėjau posakį: kur vieną kartą tau buvo smagu būti, neiškęsi ir dar kartą ten nenuėjęs.

Šį posakį galima puikiai pritaikyti visiem, kurie bet kada yra buvę Chicagos Kaziuko mugėj. Esu viena iš tokių...

Kadangi šv. Kazimieras beveik sutampa su mano sūnaus gimimo diena (motiniška priekabė), kadangi tas sūnus gyvena Chicagoj, jau antri metai pasi-stengiu savo vizitą sutaisyti su mugės data.

Chicagos mugė apima beveik dvi dienas. Jau šeštadienio popietę Jaunimo Centre būna ne tik išdėliotos mugės gėrybės, bet ir būriai lankytojų bei pirkėjų. Tad, norint ką nors pamatyti ir nusipirkti, reikėjo nesnausti. J. Centre šeštadienio popietę jau vyko prekyba, nors daugumas dar tik nešė, vežė savo gaminius. Laimei, tik įėjus į didžiąją salę, teko susitikti v. s. Namiką, kuris, ranka skindamas kelią prie stalų, padėjo viską apeiti. Buvo apžiūrėta, pasigėrėta ir šiek tiek apsipirka.

Kovo 7, sekmadienio rytą, jau iš anksto žmonės būriavosi ne tik J. Centro koridoriuose, bet ir lauke, laukdami mugės atidarymo. Apie 10 val. gen. konsulė J. Daužvardienė su Sąjungos "senosios" ir "naujosios" vado-

Newyorkiečiai sutiko knygą "Lietuviškoji skautija"

Apie 120 skautijos draugų bei esamų ir buvusių skautų veikėjų, susirinkę Kultūros Židiny vasario 29, sutiko Petro Jurgėlos knygą "Lietuviškoji skautija" šiltai ir nuoširdžiai. Knygos autoriui, LSS pirmūniui, buvo sukelto ovacijos, kaip padėka už jo paaugimus 30 metų knygos paruošimui.

Akademijos programą sklandžiai vedė s. Giedrė Stankūnienė. Su leidiniu plačiai ir įspūdingai supažindino rašytojas Paulius Jurgus. Ypač buvo įdomu girdėti jo aiškinimus, kaip jis, kaip dailininkas, pats tą knygą meniškai apipavidalino, paruošdamas jai viršelį ir atitinkamai iliustruodamas. Be to, informaciją praplėtė ir patys P. Jurgas užklausti svečiai, daug prie knygos leidimo prisidėję. LSS tarybos pirm. v. s. Antanas Saulaitis atsakė į klausimą "Ar knyga dengė visą skautišką praeitį". Knygos vajeus komiteto

pirmininkas v. s. Alfonsas Samušis davė eilę statistinių davinių klausimui "Kaip sklinda knyga". Be knygos apžvalgos, programą pajavairino vyr. sk. Vida Jankauskienė, paskaitydama buv. Sesių VS J. Vaičiūnienės poezijos iš dar neišleisto jos eilėraščių rinkinio. Po to Alf. Samušis pademonstravo Liudo Tamošaičio iš minimos knygos paruoštą ciklą skaidrių apie skautišką įvykių ir žmonių, palydint įreikduotomis skautiškų dainų melodijomis.

Iš įdomesnių faktų knygą išleidžiant minėtina, jog lietuvių leidinių istorijoje buvo pirmą kartą sutelktas toks didelis fondas prieš pradėdant šią knygą leisti — prašoko net 15,000 dol. sumą. Vien iš prenumeratorių buvo gauta apie 10,000. Didžiausia parama, 4,200 dol., atėjo iš LSS pirmijos, kurios didysis rūpestis ir buvo šios knygos išleidimas.

Knyga išspausdinta lietuvių pranciškonų spaustuvėj Brooklyn, 1,500 egz. tiražu. Apie 900 egz. jau išplatinta. Taigi knyga

lykų, kuriuos ne kasdien matai.

Paėjus dar porą žingsnių, jau esi prie Kernavės tunto "turkaus". Ir čia mirguliuoja verbos, margučiai, medžio drožiniai, visokiais būdais dekoruotos lėkštės, dėžės, koplytėlės, ypač visokiausi namų papuošalai, dekoruoti grybų reljetais. Čia Kernavės sesės parodė savo gabumus, panaudamos kuklią grybo formą pagaminti tikrai akį traukiantieji gaminiai. Gluosnio katinėlių didžiulės puokštės pagyvena vaizdą ir pavasariškai nuteikia lankytojus. Taip pat ir loterija puošni ir gausi.

Kukliai kampe įsitaisė akademikai. Jie, kaip mokslinčiai, linkę prie knygos — knygomis ir prekiauja. Ne tik knygų, bet ir plokštelių ir visokios spaudos čia rasi. Taip pat ir virtinės riestainių, kurie puošia ir jų kioską, greitai keliauja į pirkėjų krepšius. Matai tas virtines užkabintas ant ne vieno kaklo, kaip tikrame lietuviškame turguje.

Šiaip taip išėjus iš didžiosios salės, pasileidi ilgais J. Centro koridoriais, nes norisi aplankyti ir gausias kavines, kur jau iš tolo vilioja garuojanti kava ir skanūs tortai. Kavinių daug, ir kiekviena turi savo temą: ar tai Rudnosiuko miškas, ar akademikų Linksmos dienos, ar net ir prancūziško stiliaus gėlių kavinė. Visur sausakiškai žmonių ir vadovų, kurie patarnauja, vos suspėdami.

Tortai skanūs, bet norisi ir rimčiau ko nors užvalgyti. Tad, nusileidus į apatinę salę, jau matai ilgas išalkusių eiles, gi nosį kutena lietuviškų valgių kvapai. Čia net dviejų tuntų valgyklos. Garuoja, kvepia kalėdūnai, cepelinai, kugelis, dešros ir dar daugiau gardumynų. Čia dirba vadovės, mamos ir jauniosios sesės. Žodžiu, atrodo, kad visa Chicago suėjus į tą mugę. Gi koridoriuose pilna "margo svieto" — ir seniai matyti V taut. stovykloj sutikti broliai ir sesės, ir naujai išrinktieji Sąjungos pareigūnai, vyr. skautininkė, jos pavaduotoja, ASS pirmininkas, svečiai iš artėsių ir tolesnių miestų, Chicagos visuomenininkai ir t.t. ir t.t. (sunku būtų išvardinti visus).

Taip beprekiaujant, belankant visur skautų įrengimus, pabandant laimę žaidimuose, nepastebė, kad laikas bėga ir tenka Jaunimo Centrą palikti, nes lėktuvų bendrovė nepriims tavo mugėj dalyvavimo kaip pasiaikino ir lėktuvas tavęs nelaiks. Ir kada būvau paklausta (po to, kai per mano kojas peržygiavo visa Lituanicos vilkiukų draugovė), ar dar kartą išdrįščiau atvažiuoti į Chicagos mugę, visai neabejodama atsakiau — visados!

s. B. Kidolienė

Skautų vadovai ir knygos "Lietuviškoji Skautija" sutiktuvių programos dalyviai. Iš k. sėdi LSS dvasios vadas ps. Tėvas Paulius Baltakis, OFM, v. s. V. Čečetienė, autorius v. s. Petras Jurgėla, s. I. Vilgalienė, LSS Tarybos pirm. v. s. Antanas Saulaitis; stovi iš k. s. J. Bružas, ps. G. Kulpienė, LSB dvasios vadas v. s. kun. Jonas Pakalniškis, ps. G. Stankūnienė, rašyt. Paulius Jurgus ir v. s. A. Samušis. Nuotr. L. Tamošaičio

sklido ir sklinda dideliu pasisekimu.

Neabejotina, kad šis didelės apimties darbas buvo puikiai atliktas dėka pasiaukojusių knygos leidimo komisijos narių: v. s. Alf. Samušio, s. Juozo Bružo, ps. Irenos Vilgalienės ir s. Aldonos Noakaitės-Pintch. Taip pat didelė padėka priklauso v. s. Onai Saulaitienei, paruošusiai leidiniui tūkstantinį vardyną. Knygos fondui padidinti šiuo metu yra leidžiama loterijon M. Jankausko paaugota medžio skulptūra.

Knygos sutikimo pobūvis buvo baigtas autoriaus v. s. Petro Jurgėlos entuziastingu žodžiu, primenančiu, kas šitokį leidinį paskatino išleisti ir kokie buvo sutikti sunkumai ir džiaugsmas knygą leidžiant.

Po oficialiosios dalies N.Y. vyr. skaučių židinio Vilijos rūpesčiu svečiai buvo pavaišinti kavute.

A.J. Gud.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, prisijusdami prenumeratorus mokėstį, prisidėję savo aukomis už kalendorių ar šiaip spaudą parėmė:

25 dol. — kun. S. Morkūnas, Sioux City, Iowa.

Po 10 dol. — A. Ralys, Richmond Hill, N.Y., V. Striungas, Astoria, N.Y., K. Žvinis, Brooklyn, N.Y.

Po 8 dol. — V. Dragūnevičius, Mamaroneck, N.Y., J. Tricys, Chicago, Ill., I. Sirutavičius, So. Boston, Mass., M. Baronas, Elizabeth, N.J.

Po 5 dol. — K. Jankūnas, Lodi, N.J., C. Sodaitis, Woodside, N.Y., J. Rauba, Woodhaven, N.Y., J. Narukynas, Chicago, Ill., O. Bačkis, Washington, D.C.

Po 3 dol. — dr. D. Mažeika, O.P.O., N.Y., J. Klivečka, V. Oniūnas, A. Sakaitis, Woodhaven, N.Y., S. Kligys, A. Mažeika, Ozone Park, N.Y., E. Kireilis, S. Simanaušienė, Hartford, Conn., A. Bagdonas, M. Kregždienė, Richmond Hill, N.Y., R. Bielkevičius, M. Velička, Brockton, Mass., L. Kukanauza, A. Vaitėkunas, Providence, R.I., J. Ambrizas, A. Čepėnas, Chicago, Ill., R. Steponėnas, Long Island City, N.Y., K. Krušinskas, Brooklyn, N.Y., J. Ajuskas, Malden, Mass., A. Duda, Milford, N.J., J. Urbonas, Clawson, Mich., J. Alyta, Elmhurst, N.Y., J. Rudaitis, Hamilton, Ont. Canada, Z. Merkevičius, New Haven, Conn., L. Balaisis, La Salle,

Akademikų dėmesiu!

Birželio 15-20 Rako stovyklavietėj, Custer, Mich., įvyks Ak. Sk. Sąjūdžio stovykla. Stovyklą organizuoja ASS Chicagos skyrius. Programą paruoš ASS vadija. Taip pat numatoma sušaukti akademikų suvažiavimą rugsėjo pradžioj Chicagoj, tautinių šokių šventės metu.

Tuntų sueiga ir naujųjų vyr. skautininkų susipažinimas įvyks kovo 20, 2 val. p.p. Kultūros Židiny. Neringos ir Tauro tuntų broliai ir sesės dalyvauja uniformuoti. Kviečiami tėvai ir svečiai.

Su šiuo mėnesiu "Skautų Pastogėi" sukanka 8 gyvavimo metai. Dėkoju visiem prisidėjusiems už pagalbą šį puslapį redaguojant, atsiuntusiems nuotraukas ir rašinius. Prašau siųsti savo mugių ir pobūvių aprašymus ir savo vienetų žinias ir toliau.

Budėkime,
s. B. Kidolienė, Red.

Que. Canada, A. Masandas, Valley Stream, N.Y., V. Audėnas, Union, N.J., F. Stumbris, Woodside, N.Y., S. Vaikutis, Stamford, Conn., J. Mackevičius, Lynbrook, N.Y., L. Bajorūnas, Southfield, Mich., K. Olcott, So. Ozone Park, N.Y., V. Kasakaitis, Willowick, Ohio.

Po 2 dol. — A. Bartkus, Shirley, Mass., J.L. Babrys, Gulfport, Fla., I. Bartašius, Williamstown, N.J., D. R. Bulgaris, E. Davalis, Brooklyn, N.Y., J. Inčičūra, J. Masilionis, Chicago, Ill., A. Juknevičienė, Brockton, Mass., J. Babravičius, Dorchester, Mass., J. Kardokas, Baltimore, Md., V. Vizgirda, Centerville, Mass., A. Tamašauskas, Elmhurst, N.Y., J.E. Hogan, Miami, Fla.

Po 1 dol. — B. Jurkevičius, Haverhill, Mass., A. Vitkauskas, Jersey City, N.J., V. Čičiūnas, A. Visockis, Paterson, N.J., A. Petrakis, Poughkeepsie, N.Y., E. Aleksa, Cleveland, Ohio, S. Ralys, Amsterdam, N.Y., V.K. Baltrušaitis, Hillside, N.J., V. Malakas, Wallington, N.J., M. Jankauskienė, Drexel Hill, Pa., A. Lugauskas, Plainfield, Conn., A. Valaitis, Eastlake, Ohio, S. Luinis, Somerville, Mass., O. Lukaševičienė, Woodhaven, N.Y., A. Cesėkienė, Detroit, Mich., A. Rinius, Springfield, Ill., A. Strazdas, Roselle, N.J., J. R. Yerus, Bradford, Mass., P.J. Walles, St. Petersburg Beach, Fla.

Visiem aukotojam nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

Tokie eksponatai buvo išstatyti Kaziuko mugėj Elizabete, N. J. Nuotr. A. Cesnavičius

4 NAUJOS KNYGOS

Angliškai:

LITHUANIANS IN AMERICA, Dr. A. Kučas \$6.—
THE BROTHERS DOMEICA, Novel, L. Dovydenas \$6.—

Lietuviškai:

PASAKYTA PARASYTA, Prez. A. Smetonos kalbos \$10.—
ATSPINDŽIAI ŪKANOSE, novelių rinkinys, V. Alantas 6.—

Visos šios knygos gaunamos pas visus platintojus ir
LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS LEIDYKLOJE
395 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. 02127
Tel. 268-7730, vakarais — 282-2759

NEW HAMPSHIRE GUBERNATORIUS LANKĖSI MINĖJIME

NASHUA, N.H.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimą, kuris čia buvo vasario 29, rengėjai ir dalyviai laiko visais atžvilgiais pasisekusiu. Kalbėtoju buvo Simas Kudirka, kuriam, trumpai valandėlei nuo kitų pasirodymų atitrūkęs, New Hampshire gubernatorius Meldrim Thompson valstijos vadu įteikė Bicentennial sidabro medalį ir sumaniai surengtuose sveikinimo raštą, kurį čia pat ir perskaitė. Gubernatorius pabrėžė, kad Kudirka savo žygių į laisvę tartum vykdė valstijos šūkį — "To live free or die".

Juos čia atsikviesti rūpinosi lietuvių kilmės žurnalistas Barry Palmer, kuris ir buvo vakaro vedėjas.

-o-

Minėjimas prasidėjo 10 v. r. iškilmingomis mišiomis Šv. Kazimiero bažnyčioje. Jos buvo aukojamos už Lietuvą, jos žmonės ir už kenčiančią Bažnyčią. Mišias aukojė ir nuotaikingą pamokslą pasakė svečias iš Kennebunkporto, Me., pranciškonas Tėv. Rafaelis Šakalys. Lekcijas skaitė Vytautas Širvydas ir Ričardas Grauslys. Mišių aukas atnešė Simas Kudirka, jo žmona ir adv. Alfonsas J. Raudonis.

Gilų įspūdį visiems padarė prieš mišias surengtos specialios apeigos žuvusiems dėl Lietuvos laisvės pagerbti. Greta altoriaus buvo stalelis, apdengtas juodu audėklų, papuoštas tautiniais kaspinais, audėklas su aukso apvaisais. Tai simbolizavo žuvusiųjų kapą. Ant jo buvo padėta gėlių puokštė.

Gėles atnešė jaunutis Antanas Grauslys. Jį lydėjo baltais vainikėliais, tautiniais kaspinais kasose ir su gintaro karoliais pasipuošusios jaunutės Danutė Kubiliūtė, Wendy Chenel ir Kathleen Palmer (abi lietuviškos kilmės). Kiekviena nešė tautinės spalvos ilgą kaspiną, kuriis nusidriekė nuo gėlių puokštės. Priekyje ėjo tautiniais drabužiais pasipuošusios Jūlytė ir Danutė Grauslytės, nešdamos tautinių spalvų žvakes. Tuo metu solistas Stanley Maverick (Makarevičius) giedojo Lietuvą brangi. Vargonais grojo panelė Stanley.

Ties altoriumi gėlių puokštė buvo perduota Simui Kudirkai, kuris ją padėjo ant simbolinio laisvės kovotojo kapo.

Šis žuvusiųjų pagerbimas su savo iškilminga nuotaika ne vieną sujaukino. Ona Širvydienė šiomis apeigomis parpino juodą audėklą, gėles, vainikėlius, karolius, kaspinus ir žvakes.

Minėjimas Meno ir Mokslo centre

Pats minėjimas įvyko 3 v. popiet Meno ir Mokslo centre, kur sutraukė per 400 žmonių. Salė buvo perkimšta.

Prieky ant sienos kabėjo lietuviška vytiš, po ją lietuviška juosta ir rankluostis su Lietuvos himno žodžiais. Kairinėje sienoje kabėjo Gedimino bokštas, dešinėje — geležinis vilkas. Abu juodu nupiešė Jonas Stundza iš Lawrence, Mass., savo kolo-nijos Vasario 16-tos minėjimui. Kitoj sienoje dešinėje kabėjo didelis spalvotas lietuviškas žemėlapis. Visa tai parūpino Kazys ir Julė Grausliai.

Garbės stalas buvo užtiestas aštuoniais audiniais iš Marcinonių ir Rokiškio apylinkių, — iš dzūkų ir aukštaičių. Audiniai buvo paimti iš Onos Širvydienės rinkinio.

Už šio garbės stalo sėdėjo Nashua miesto meras Dennis J. Sullivan, Simas Kudirka su žmona, kleb. kun. Juozas Bucevičius, Tėv. Rafaelis Šakalys, OFM, adv. Alfonsas J. Raudonis su žmona, Rimas Mironas su žmona, ilgus metus buvęs Nashua miesto tarybos narys John Chesson, Associated Press skyriaus vedėjas New Hampshire sostinėje Concord — Adolfas Bernotas, Balfio skyriaus pirmininkas Kazys Grauslys ir

vakaro vedėjas Barry Palmer su žmona.

Programą pradėjo Kazys Grauslys. Vėliau įnešimą atliko Bostono lietuvių šaulių grupė. Jų dalyvavo tuo metu Bostone viešėjęs Kazys Deksnys iš Hamiltono, Kanados, ir studentas Jonas Petraitis iš Melbourne, Australijos.

Himnus sugiedojus, klebonas

Bucevičius angliškai sukalbėjo invokaciją, o miesto meras Sullivan nuoširdžiai pasveikino Kudirką ir jam įteikė miesto raktą.

Kudirką kalbėti pristatė adv.

Alfonsas J. Raudonis, pristatė angliškai ir lietuviškai. Kudirka kalbėjo lietuviškai. Jo kalbą tuoj vertė Rima Mironienė iš Philadelphijos.

Onos Ivaškienės vadovaujama tautinių šokių grupė iš Bostono pašoko penkis šokius, kurie susilaukė nuoširdžių ir ilgų katučių. Po visų kalbų buvo pristatyta Elena Juciūtė, knygos "Pėdos mirties zonoje" autorė. Programą baigiant, maldą sukalbėjo Tėv. Rafaelis Šakalys. Po to buvo vaišės.

Daugelis turėjo progos pasikalbėti su Kudirka. Jis buvo pareiškęs, iad nepriims piniginių dovanų, tai jam įteikė tikotias dovanas Balfio skyrius, Šv. Juozapo draugija, Šv. Kazimiero moterų gilda, vietos Kolumbo vyčių skyrius, Prince of Peace skyrius. Lietuvių seselių benediktinų vardu iš Bedford, N.H., dovanėlę atsiuntė Motina Rafaelė.

Kavutės reikalus tvarkė Stasys Jasalavičius, jam talkino Lillian Kubilienė, Jenny Wollen, Elena Scarks, Julė Grauslienė ir dvi seserys — Hodge. Elena Jasalavičienė ir Julė Grauslienė subūrė talkon 29 šeimininkes, kurios savo darbštumu aprūpino visus svečius pyragaičiais, žagarišiais, tortais ir kitais kepiniais.

Aukų stalelį aptarnavo Balfio skyriaus išdininkas J. Kubilius,

III PLJK STUDIJŲ DIENOS

Išvyka į trečią jaunimo kongresą (6)

Pasisėmę nemaža žinių apie Braziliją, atstovai ėjo į ankščiau pasirinktus diskusinius būrelius. Diskusinių būrelių temos buvo taip nustatytos, kad jos riktųsi su ryto ar popietės paskaita. Taigi sausio 2 ryto diskusijų būreliai gvildeno kultūrinės temas. Tų būrelių vadovam buvo pabrėžta, kad laukiami problematiniai klausimų pristatymai, ne informacijų teikimas paskaitos forma. Tačiau greit paaiškėjo, kad pasiseka tiems diskusiniams būreliams, kurie leidžia jaunimui reikšti savo galvoj suformuotas mintis, frustracijas, bendrai savo filosofijas. Todėl dažnai nebuvo prieinama prie konkrečių, problematinių pagrindų išmąstytų išvadų vien dėl to, kad informacijos pasidalinimas buvo laikomas turiniu esminės svarbos.

Jei būtų buvusios dar dvi studijų dienų savaitės, tai, gerai išsikalbėję apie asmeniškus patyrimus ir supratę kiekvieno galvoseną, būtume turėję laiko ir detalai analizuoti skirtus diskusinius klausimus. Mano nuomone, nusprendami pasidalinti informacija ir tik tada, esant atliekamo laiko, eidami prie gilių analizių, pasirinkom teisingesnę kelią. Eidami tiesiai prie problematinio pristatymo, būtume vežimą statę prieš arkli.

Pusę dvyliktos ryto diskusijų būreliai darbą baigė. Visi grįžo į Praamžiaus menę atstovų susirinkimui. Pirmas svarstytas klausimas buvo Vokietijos jaunimo atstovų padalinimas. Mat, Brazilijos valdžia dėl iki šiol neišaiškintų priežasčių trim lietuvaite iš Vokietijos nedavė vizų. Nors tos merginos gyvena Vokietijoje, tačiau pagal to krašto įstatymus jos, kaip "dypukų" dukros, turi teisę neimti jokios pilietybės. Tas bepilietinis statusas joms tur būt, užkirto kelią

įvažiuoti Brazilijon. Tačiau kita atstovė iš Vokietijos, irgi be pilietybės, gavo reikalingą brazilietišką vizą ir aktyviai dalyvavo studijų dienose. Suvažiavimui buvo pateiktas siūlymas padalinti Vokietijos atstovų balsus tarp kitų studijų dienose dalyvaujančių Vokietijos atstovų. Prisilaikant "vienas žmogus — vienas balsas" principo ir patiem "vokiečiams" pareiškus, kad jie tų trijų balsų nereikalauja, siūlymas buvo atmetas. Toliau suvažiavimas diskutavo ir balsavo dėl pirmo darbo komisijų pateiktų rezoliucijų.

Popietinė paskaita buvo "Lietuvių veiklos dinamika: pasauliniai lietuviški centrai". Gabija Juozapavičiūtė, vienai kongreso pagrindinių veikėjų, kvietė kolegę kanadietę Rasą Lukoševičiūtę ir Viktorą Naką iš JAV papildyti jos pagrindinę kalbą. Gabija padarė bendrą lietuvių veiklos dinamikos apžvalgą. Jos tezę skelbė, kad žmonės, o ne žmonių skaičius ar pastatai, sudaro veiklos centrą. Ji apgailestavo, kad lietuvių veikla pasidarius automatiška, ne dinamika. Baigdama Gabija stulė diskusijų būreliams nagrinėti dinamiškumo atkūrimo lietuvių veiklos galimybes. Rasa Lukoševičiūtė aiškino, kad jaunimo organizacijos gali ugdyti lietuvišką veiklos dinamiką. Viktorui Nakui teko pristatyti pasaulinius lietuvių politinės veiklos centrą — Vliką ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenę — ir juos įvertinti jaunimo veiklos perspektyvoj.

Po varginančių diskusijų, darbo komisijų posėdžių bei atstovų susirinkimo studijų dienų dalyviai vakare nuėjo į Jurašo teatrą. Tenai Sao Paulo ateitininkai pastatė vaidinimą "Žvakidė". Nedrįstu to vakaro programos vertinti, nes po intensyvos, dar-

New Hampshire valstybės gubernatorius Meldrim Thompson, atsilankęs į Lietuvos nepriklausomybės šventę Nashua, N.H., sveikina Simą Kudirką. Dešinėje Nashua, N.H., miesto burmistras Sullivan.

PO CHICAGOS DANGUM

Vasario 16-tos minėjimas Altos skyriaus surengtas vasario 15 Marjos aukštesniosios mokyklos salė. Prisirinko beveik pilna salė dalyvių. Pirm. pulk. K. Oksui pradėjus minėjimą, Dariaus-Girėno ir Don Varno postų veteranai įnešė vėliavas. JAV ir Lietuvos himnus giedojo sol. Genė Ugianskienė. Invokaciją kalbėjo A. Pavilčiūtė, A. Aleksandriūnaitė ir Br. Noreika. Nepriklausomybės aktą skaitė savanoris-kūrėjas Al. Urbonas. Kalbas pasakė kongr. E.J. Derwinski ir kongr. M.A. Russo bei Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė. Sveikino vysk. V. Brizgys. Pagrindinę kalbą pasakė prof. J. Puzinas. Algis Jasaitis perskaitė rezoliuciją JAV vyriausybei. Meninę programą atliko Genė Ugianskienė. Akomponavo D. Lapinskas. Su dainomis pasirodė ir lietuvių evangelikų Tėviškės parapijos choras, kuriam vadovauja J. Lamsatis ir A. Kaminskas. Lietuvių parapijos buvo specialios pamaldos. Specialias programas davė Margučio ir Aldonos Daukus radijo programos.

Chicago jaunimas, globojamas LB Vidurio vakarų apygardos ir jaunimo ryšių centro, Vasario 16-tosios minėjimą Jaunimo Centre surengė vasario 13. Pradėjo apygardos pirm. Modestas Jakaitis, programai vadovavo jaunuolis Linas Rimkus. Sugiedojus Lietuvos himną, invokaciją sukalbėjo kun. A. Kezys, SJ. Nepriklausomybės aktą perskaitė skautė M. Kupcikevičiūtė. Sveikino Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė. Į susirinkusius prabilo Sibiro tremtinys Bronius Naudžiūnas. Būdamas 10 m. amžiaus, jis buvo išstremtas į Sibirą ir 10 metų ten dirbo miškuose prievartos darbus. Augęs ir brendęs koncentracijos stovykloje, atkalėjęs 10 metų, buvo paleistas. Grįžęs į Lietuvą, buvo sekamas, tardomas, vežiojamas po psichiatrinės ligoninės.

bu perkrautos dienos akių vokai vožėsi, o galva buvo medinė. Spėjau, kad ne vienas studijų dienų dalyviui vakarinės programos liko neįvertintas vien dėl to, kad dienos pabaigoj pritrūko energijos.

(Bus daugiau)
Viktoras Nakas

Kristina Valavičiūtė (trečioji iš dešinės) aktyvi jaunimo kongreso dalyvė, su ypatingu atsidėjimu globojusi savam krašte Brazilijoje kongreso svečius. Čia matome ją su ekskursantais Brazilijos "Sveicarijoje". Nuotr. A. Šeštoko

nes, bet jis nepasimetė, nepalūžo ir po atkaklaus reikalavimo gavo leidimą išvykti pas savo brolių į Kanadą. Pusę metų jis gyvena laisvame krašte ir spėjo pažinti išeivių susiskaldymą. Jis kvietė visus prie vieningos laisvinimo veiklos, pabrėždamas, kad laisvę atgausime tik vieninagai vesdami kovą prieš okupantą, o ne tarpusavy kovodami. Okupantas lietuvių veiklą skaldė Lietuvoj ir išeivijoj. Meninę programą dalį atliko Jaunimo Centro dramos studija, vadovaujama Živilės Numgaudaitės. Gražiai suvaidino Bernardo Brazdžionio "Keleivio talismaną". Emilijos Pakštaitės vadovaujamos kanklininkės paskambino keturis lietuviškos muzikos kūrinius. Minėjimo pabaigoj kun. A. Kezys parodė filmą apie Simą Kudirką.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė Chicago įsigijo nuosavus šaulių namus. Talkos keliu jie baigiami įrengti. Rinktinės pirmininkas Vladas Išganaitis sugebėjo suorganizuoti šaulius, kurie sutelkė reikiamą kapitalą namam pirkti ir juos įrengti pritaikant šaulių poreikiam. Dailininkai V. Vijeikis ir J. Tričys baigia vidaus dekoravimo darbus. Gegužės mėnesį numatomas šaulių namų atidarymas ir pašventinimas.

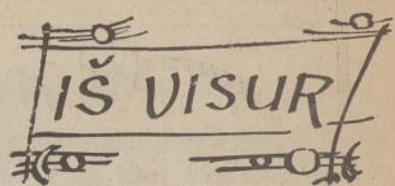
J. Kaunas

Pamario pasaka — tai pirmas toks kūrinys, išvydęs sceną vasario 28-29 Chicagoj. Tai muz. Aloyzo Jurgučio debiutas su Dainavos ansambliu. Reikia tikėtis, kad Dainava šį spektaklį pakartos dar ir rudenį.

Panevėžiečių klubas kovo 21 Jaunimo Centre turės pusmetinį susirinkimą. Narių yra apie 170. Klubas veikia 20 metų laikotarpy iš gyvųjų atsiskyrė 33 panevėžiečiai. Jie prisimenami pamaldose lietuvių jėzuitų koplyčioj du kartus metuose.

Balzeko Kultūros muziejus kovo 21 Ritz Carlton viešbuty rengia pasižymėjusio amerikiečio pagerbimą — banketą. Bus pagerbtas Daniel M. MacMaster, Industrijos ir Mokslo muziejaus prezidentas. Tame muziejuje prieš Kalėdas demonstruojamos "Kalėdos aplink pasaulį". Ten kabo ir nepriklausomos Lietuvos vėliava, demonstruojama lietuviška eglutė. Pagerbimo banketui vadovaus gen. kons. J. Daužvardienė.

Bal. Brazdžionis

— Dan Walker, Illinois gubernatorius, sutiko įeiti į V lietuvių tautinių šokių šventės komitetą. Šventė yra įregistruota Illinois Bicentennial komisijoj, kaip lietuvių pagrindinis Bicentennial minėjimas.

— James Buckley, konservatorius senatorius iš New Yorko, vasario 17 savo kalboj JAV senate priminė Lietuvį Bendruomenės kasmet išleidžiamą "The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania" leidinius. Jis pažymėjo, kad tie leidiniai iškelia bent dalį sovietų priešpaudos. Senatorius ragino savo kolegas priimti rezoliuciją 319, kuri išryškina, kad Helsinkij JAV nepripažino Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporacijos.

— Richard J. Daley, Chicago burmistras, sutiko būti V lietuvių šokių šventės garbės pirmininku.

— Dr. L. Kriaučiūnas prieš dvejus metus LB tarybos sesijoj Detroite iškėlė reikalą penktąją tautinių šokių šventę jungti 1976 su JAV Bicentennial minėjimu. LB taryba šį pasiūlymą nutarė priimti. Ši šventė yra pagrindinis visų lietuvių JAV Bicentennial minėjimas, ruošiamas rugsėjo 5 International Amphitheatre, Chicago.

— Algimantas Dikinis, aktorius ir režisierius, Chicagoj vaidinęs daug įvairių rolių ir režisavęs keletą veikalų, šiemet režisuoja tris originalias operas: J. Kačinsko "Juoda laivą", J. Gaidelio "Gintaro šalį" ir V. Marijošiaus "Priesaiką". Operas šį pavasarį stato Lietuvių opera.

— Vysk. V. Borisevičiaus monografijos sutiktuves, ruošiamos LK Mokslo akademijos Chicago židinio, įvyks balandžio 4 Jaunimo Centre.

— Lietuvių išeivijos paroda, rengiama Draugo, vyks balandžio 2-4 Chicagoj, Jaunimo Centro salėj, Chicagoj.

— Muz. Jono Žuko vargonų muzikos koncertas įvyks gegužės Šv. Marijos Gimimo bažnyčioj. Rengia Švėkšniškių draugija.

— Toronto, Ont., Prisikėlimo parapijos salėj kovo 27 vyks dail. V. Vizgirdos darbų paroda ir T. Leonardo Andriekaus, OFM, literatūros vakaras.

— JAV LB krašto valdybos paruoštas metraštis anglų kalba apie žmogaus teisių pažeidimą okupuotoj Lietuvoj šiomis dienomis išsiųstas LB apylinkių ir apygardų valdybom ir tarybos nariam.

— Prisikėlimo parapijoj, Toronto, Ont., Kanadoj, metines rekolekcijas balandžio 4-11 praves Tėv. dr. V. Rimšelis, MIC.

— JAV LB krašto valdyba išleido JAV LB įstatų ir taisyklių rinkinį. Taisyklės buvo priimtos LB tarybos sesijose. Rinkinį paruošė LB tarybos nariai Vytautas Kamantas ir Vaclovas Kleiza.

— Labiausiai nusipelnusiai lietuvei visuomenininkei Lietuvių Fondas šiemet pirmą kartą paskyrė 1000 dol. premiją. Lietuvių Moterų Federacijos Chicago klubo iniciatyva buvo paduotas LB, Altos, Balfio ir kitų organizacijų atstovų prašymas tuo reikalu. Vertinimo komisiją sudarė LF atstovs dr. B. Balukas, JAV LB kultūros tarybos pirm. A. Kairys ir Liet. Mot. Federacijos atstovės. Premija teko gen. konsulei Jūzei Daužvardienei. Pagerbimo išlaidas bus balandžio 4 Chicagoj. Tautiniuose namuose.

— Nauji Darbininko skaitytojai: J. Strimaitis, Lynn, Mass., B. Gadeika, W. Deptford, N.J., Gedris Marie Beauty Aide, New York City. Užsakė kitiem: A. Šparkevičius, Philadelphia, Pa. — sūnui Algimantui, APO New York. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 10 dol. Atnaujinant prenumerata visiem 12 dol. metam.

AN INVITATION

Peter Lasauskas invites all who dream of visiting Lithuania to join him on a pleasant 15 day tour to Vilnius, Moscow, Leningrad and Warsaw, with optional side trips, from June 21 to July 5, 1976. For information and reservations, apply to: Petras Lasauskas, Gintaras Tours, 11 Wellesley Street, Maplewood, N.J. 07040. Tel. (201) 761-5472 (home) or (212) 254-8779 (NYC).

BALTIJOS KELIONĖ
15 DIENŲ
LIETUVA

BIRŽELIO 16-30 1050 DOL.
LIEPOS 14-28 1110 DOL.

LENINGRADAS
VILNIUS

(6 DIENOS SU DIENOS

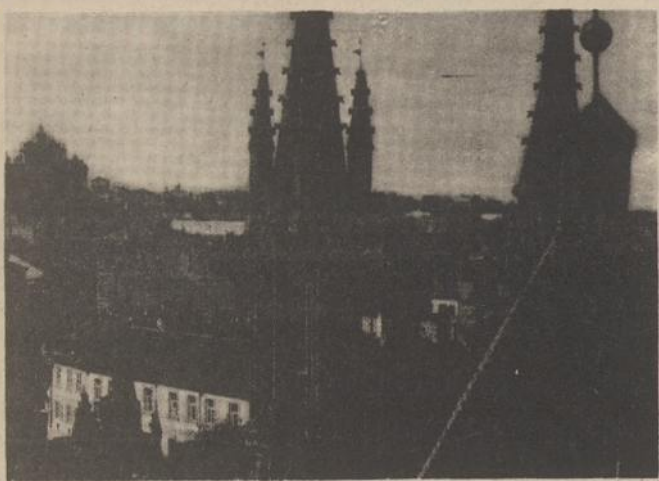
EKSKURSIJA Į KAUNĄ)

RYGA
TALINAS
HELSINKIS

Į kainą įeina visa transportacija, pirmos klasės viešbučiai, taksi, pervežimai, maistas, vizos sutvarkymas ir visi patarnavimai!

LITAS TRAVEL SERVICE
87-18 Lefferts Blvd.
Richmond Hill, N.Y. 11418
Attention: Rasa
212-441-6799

REGISTRUOKITĖS DABAR — VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS

Vilnius

Greičiausias ir tiesiausias kelias į Lietuvą
1976 m. kelionės į Lietuvą

Vienos savaitės kelionės į Lietuvą: 6 naktys Vilniui,
1 diena Kaune, 1 naktis Frankfurte
balandžio 15-23 — 729 dol.
gegužės 13-21 — 779 dol.

Dviejų savaitių kelionės į Lietuvą, Austriją, Bavariją,
Vokietiją: 6 naktys Vilniui, 3 naktys Vienoje, 4 naktys
Miunchene
gegužės 20 — birželio 3 — 979 dol.
birželio 17 — liepos 1 — 1099 dol.
liepos 15-29 — 1099 dol.
rugpjūčio 19 — rugsėjo 2 — 1099 dol.

Kainos bazuojamos pagal oro kelionių iš Bostono, New Yorko
ir Montrealio kainas. Dėl informacijų kreiptis:

ALGIRDAS MITKUS
8 White Oak Road
Newton, Mass. 02168
Tel.: 617 969-1190

OR

GALAXY TOURS & TRAVEL

141 Linden Street
Wellesley, Mass. 02181
Tel.: 617 237-5502

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Kovo 24	\$679	Rugsėjo 22	779
Balandžio 14	735	Spalio 27	745
Gegužės 19	779	Lapkričio 17	679
Birželio 10	— 1099	Gruodžio 15	679

(dvi savaitės)

PRAŠYKITE BROŠIŲRŲ

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP ST.
BROOKLYN, N.Y. 11229
(212) 769-3300

SAV. ROMAS KEZYS

KEARNY, N.J.

Lietuviška vėliava miesto

aikštėje ir gintaro vakaronė

Šiomet Lietuvos nepriklausomybės šventę paminėta gražiau ir iškilingiau. Vasario 15, sekmadienį, 10 v. buvo mišios už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Mišias aukėjo ir patriotinį pamokslą pasakė Tėv. Barnabas Mikalauskas, OFM. Mišių metu tautiniais drabužiais pasipuošusios mergaitės atnešė vainiką, kurį klebonas kun. Domininkas Pocius priėmė ir padėjo prie altoriaus.

Mišių metu įspūdingai giedojo parapijos choras, vadovaujamas vargonininkės Genevieve Mazur. Ypač visiem patiko "Apsaugok, Aukščiausias". Po mišių visi bendrai sugiedojo Lietuvos himną, žmonėm lydint, išneštas vainikas ir padėtas prie lietuviško kryžiaus šventorių.

Miesto aikštėj vidurdienį iškelta lietuviška vėliava. Drauge su Amerikos vėliava ji plevėsavo visą savaitę, primindama visiem savo tautybę ir kodėl ji čia iškabinta.

Šiose vėliavos pakėlimo iškilmėse dalyvavo kleb. kun. Domininkas Pocius, Tėv. Barnabas Mikalauskas, OFM, miesto

meras D. Rowlands, tarybininkai J. Burns, E. Grimes, J. Testa ir kiti miesto pareigūnai. Nuoširdų sveikinimo žodį tarė miesto meras D. Rowlands. Įteikė dvi proklamacijas, skelbiančias Vasario 16 reikšmę ir Lietuvos pavergimą. Proklamacijas perskaitė tarybininkas J. Burns ir perdavė jas Sopulingosios Dievo Motinos bažnyčios klebonui. Padaryta nuotraukų, kurios buvo įdėtos vietiniuose laikraščiuose.

Buvo ir nelaukta staigmena. Po vėliavos iškabinimo ceremonijų visi dalyviai buvo mero pakviesti į miesto rūmus ir pavaišinti kavute bei gardžiais pyragaičiais. Tai tikrai gražus ir atmintinas gestas iš mero pusės.

Kita minėjimo dalis vyko Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centro salėj. Čia vyčių 90 kuopa surengė gintaro vakaronę. Programa buvo įvairi, pritaikyta Lietuvos nepriklausomybės šventei paminėti. G. Mazur sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus, atidarymo žodį tarė kun. D. Pocius, kuris buvo ir to vakaro vadovu. Invokaciją sukalbėjo Newarko Švč. Trejybės parapijos klebonas prel. Jonas Scharnus.

Baltimorės žinios

Pelenų dieną Šv. Alfonso bažnyčia buvo pilna maldininkų. Šv. Alfonso parapijos kunigai kviečia visus susikaupusiai praleisti gavėnios laikotarpį.

Šv. Vardo draugijos vyrai turėjo metinius pusryčius kovo 14 Šv. Alfonso mokyklos salėj. Dalyvavo mišiose 8:30 val. ryto kartu su Earl Knott, garbės svečiu, kuris per pusryčius pasakė įdomią kalbą.

Prel. L. Mendelis po operacijos John Hopkins ligoninėje sveiksta. Visi parapiečiai linki jam sveikatos.

Lietuvių posto 154 legionieriai kviečia visus į jų kepsnių balių kovo 21, sekmadienį, gražio Eastern Center salėj. Šokių groso populiarus orkestras. Bus loterija.

Petras Jaras, ankstesnės kartos ir gal seniausias lietuvis Baltimorėje, po ilgos ir sunkios ligos mirė kovo 6. Velionis buvo maldonaus būdo ir geros širdies, visų lietuvių žinomas, nes kol sveikata leido, ne tik dalyvavo, bet ir dirbo lietuviškuose parengimuose. Rašė korespondencijas į įvairius laikraščius ir buvo plačiai apsiskaitęs. Baltimorės lietuviai neteko vieno iš

ankstesnių žymių veikėjų. Gedulingos mišios buvo aukotos už jo sielą Šv. Alfonso bažnyčioje kovo 10. Palaidotas Loudon kapinėse. Nuliūdime liko sūnus Vytautas.

Petras Beruta Barrett, ankstesnės kartos lietuvis, sulaukęs gražios senatvės, po sunkios ligos mirė kovo 7. Velionis buvo ištikimas Šv. Alfonso pamaldų lankytojas ir dalyvaudavo lietuviškuose parengimuose. Gedulingas mišias už jo sielą aukėjo Šv. Alfonso bažnyčioje jo gimnaitis kun. Juozas Antoszewski kovo 10. Palaidotas Holy Redeemer kapinėse. Nuliūdime liko sesės Kotryna ir Ona, brolis Mykolas ir eilė giminių.

Vytautas Sakalauskas, naujosios kartos lietuvis, staigiai mirė nuo širdies smūgio kovo 7. Velionis tik turėjo 42 metus. Kaip susipratęs jaunas lietuvis, jis veikė ir dalyvavo lietuviškuose parengimuose. Gražiai augino ir auklėjo dvi dukreles. Mišios už jo sielą aukotos Šv. Alfonso bažnyčioje kovo 11. Palaidotas New Cathedral kapinėse. Nuliūdime liko žmona Viktorija ir dukrelės Vida ir Violeta, motina Teresė.

Jonas Obelinis

LB-NĖ
VĖL RUOŠIA
SVARSTYBAS

Tęsdama sutartį su federalinės valdžios National Endowment for Humanities įstaiga, JAV LB visuomeninių reikalų taryba kovo 28, sekmadienį, Philadelphia ruošia simpoziumą anglų kalba — "Lietuvių kultūrinis palikimas (heritage) — praity, dabarty ir ateity".

Simpoziume dalyvauja Amerikos lietuvių katalikų tarnybos direktorius kun. K. Pugevičius, visuomenininkė ir publicistė dr. Elona Vaišnienė ir Pennsylvanijos universiteto profesorė, pargarsėjusi etninių grupių studijomis, dr. Carolyn Golab Plocha. Jį modernus Charles Zerr, daug talkinąs JAV LB krašto valdybos nariam.

Simpoziumas vyks Šv. Andriejaus parapijoje (19th ir Wallace Sts.), 12 val. p.p., tuoj po lietuviškų mišių. Jo rengimas yra finansuojamas minėtos amerikiečių įstaigos "Great Issues" fondo. Simpoziumo eiga bus filmuojama (bus perduota per auklėjamosios televizijos tinklą).

JAV LB krašto valdyba kviečia Philadelphia ir apylinkių lietuvių kuo gausiau šia kultūrine pramoga pasinaudoti. Visais reikalais prašom kreiptis į JAV LB VRT-os pirmininką Alg. Gečį.

LB Inf.

Kearny, N.J., miesto aikštėj vasario 15, minint Lietuvos nepriklausomybės šventę, pakeliama lietuviška vėliava. Dešinė parapijos klebonas kun. D. Pocius, Tėv. Barnabas Mikalauskas, OFM, miesto meras D. Rowlands.

Pristatyti ir priimti į jaunuosius vyčius: L. McBride, L. Mitchell, D. Nakrosis, J. Staskus.

Iš svečių tarpo kalbėjo Juozas Mėlynis. Jis kalbėjo apie laisvę, apie padėtį Lietuvoje, apie lietuvišką sodžią.

Kun. D. Pocius angliškai išsamiai nušvietė Lietuvos istoriją, pradedant nuo Mindaugo ir baigiant dabartimi.

Muzikė G. Mazur gražiai ir įspūdingai padainavo keletą lietuviškų dainų ir angliškai "Bicentennial" dainų.

Jaunųjų vyčių šokėjų grupė, vadovaujama E. Nakrošienės, pašoko Vakarų šokius, Lencinų, Jonkelį, Kalvelį. E. Nakrošienė, kurios 3 sūnūs ir 2 dukros dalyvauja jaunųjų tautinių šokių

grupė, nesigaili laiko ir triūsą grupę mokyti ir ją paruošti, kad galėtų dalyvauti apylinkės renginiuose.

Buvo ir gintaro dirbinių parodėlė, kuriai vadovavo Ann Klem. Ji yra žinoma kaip kalėdinių papuošalų ir velykinių margučių meistrė.

Į gintaro vakaronę atsilankė per 200 žmonių. Jų tarpe buvo aukštieji miesto pareigūnai — tarybininkai ir kiti. Tarybininkas J. Burns perskaitė miesto mero dvi proklamacijas.

Dalyvavo svečių ir iš New Yorko, vyčių apskrities pirmininkas Larry Jassones, M.P. Ska-beikiai, vyčių teismo vicepirmininkai ir kiti.

J. Mel.

ŠĮ PAVASARĮ LIETUVA LANKOMA
SU UNION TOURS

(PATIRTIS RYTŲ EUROPOS KELIONĖSE NUO 1931)
3 PAVASARIO KELIONĖS SKANDINAVIJOS
ORO LINIJOM

1 naktis Maskvoj — 5 naktys Vilniui — 1 naktis Kopenhagoj

Išvyksta iš New Yorko balandžio 5 —
grįžta balandžio 12, 725 dol.

Išvyksta iš New Yorko gegužės 9 —
grįžta gegužės 17, 765 dol.

Išvyksta iš New Yorko gegužės 16 — grįžta
gegužės 24, 765 dol.

Atskiros kambario priedas 75 dol.

Kelionės kainon įskaitoma visi skridimai, pirmos klasės viešbučiai su privačia vonia — du asmenys kambary, pervežimai, bagažų priežiūra, visi valgiai Sovietų Sąjungoje (kitur tik pusryčiai), Vilniaus apžiūrėjimas, ekskursijos į Kauną ir Trakus, angliškai kalbą vadovas.

Skambinkite arba rašykite klausdami informacijų vasaros ir rudens kelionėms į Lietuvą.

Dėl rezervacijų ir informacijų kreiptis:

UNION TOURS, INC. (212) 679-7878
6 EAST 36TH STREET
NEW YORK, N.Y. 10016

1976 METŲ EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Nr. 2 Gegužės 10 iki gegužės 19	Maskva, Vilnius (viena savaitė) \$ 760.00
Nr. 3 Gegužės 16 iki gegužės 24	Maskva, Vilnius (viena savaitė) 760.00
Nr. 4 Gegužės 31 iki birželio 15	Maskva, Vilnius, Ryga 931.00
Nr. 5 Birželio 14 iki birželio 29	Maskva, Vilnius, Roma 1180.00
Nr. 6 Birželio 28 iki liepos 12	Maskva, Vilnius, Ryga, Leningradas 1160.00
Nr. 7 Liepos 5 iki liepos 19	Maskva, Vilnius, Roma 1160.00
Nr. 8 Liepos 12 iki liepos 26	Maskva, Vilnius, Šveicarija 1206.00
Nr. 9 Liepos 19 iki rugpjūčio 2	Maskva, Vilnius, Ryga, Leningradas 1051.00
Nr.10 Rugpjūčio 9 iki rugpjūčio 23	Maskva, Vilnius, Roma 1160.00
Nr.11 Rugpjūčio 16 iki rugpjūčio 30	Maskva, Vilnius, Šveicarija 1206.00
Nr.12 Rugpjūčio 23 iki rugsėjo 7	Maskva, Vilnius, Ryga 1051.00
Nr.13 Rugsėjo 20 iki rugsėjo 28	Maskva, Vilnius (viena savaitė) 760.00
Nr.14 Spalio 4 iki spalio 18	Maskva, Vilnius, Ryga 931.00
Nr.15 Spalio 11 iki spalio 19	Maskva, Vilnius (viena savaitė) 760.00
Nr.16 Lapkričio 1 iki lapkričio 9	Maskva, Vilnius (viena savaitė) 677.00
Nr.17 Gruodžio 7 iki gruodžio 15	Maskva, Vilnius (viena savaitė) 677.00
Nr.18 Gruodžio 20 iki sausio 4	Maskva, Vilnius, Ryga 876.00

KAINOS PADUOTOS YRA NUO NEW YORKO ARBA BOSTONO.
NUO CHICAGOS REIKIA DAR PRIDĖTI \$119.00

VISAS GRUPES LYDĖS PATYRĘ VADOVAI. VISOS GRUPĖS BUS 1 DIENĄ VEŽAMOS Į
KAUNĄ TAIP PAT IR Į TRAKUS 1/2 DIENOS.

SKUBĖKITE REGISTRUOTIS — VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS!

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 SOUTH WESTERN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60643 TEL. (312) 238-9787

Air fares subject to change and/or government approval.

RYTŲ APYGARDOS PIRMENYBĖS 1976

Kovo 13-14 savaitgalis New Yorke parodė, kad Rytų sporto apygarda sugeba įveikti kasdienybę ir bent kartą metuose savo didžiuoju renginiu įbrėžia ryškų pėdsaką. Sportinio jaunimo gretos neretėja, pakanka noro darbuotis, pakanka entuziazmo, ir toliau tęsiama lietuviškoji sporto tradicija.

Daugiausia dalyvių iš New Yorko Lietuvių Atletų Klubu. Bet ir kitos Rytų pakraščio vietovės nebuvo šykščios atstovais. Vytautos Eikinas, nepavargstęs darbuotojas ir pergalingos vyrų tinklinio komandos asis, iš Bostono buvo atvežęs septynias komandas (iš viso 42 sportininkus). Jie visi atstovavo Bostono Grandžiai. Kiti svečiai iš Hartfordo, Philadelphia, Baltimorės, Washingtono ir New Jersey.

Tiesa, New Jersey nėra lietuvių sporto klubo, bet tie bevaidžiai atvyko su pačiais mažiausiais — atsuntė jaunių D kl. (iki 12 metų amžiaus) krepšininkus, kurie ir laimėjo meisterio vardą. Jei vyrų gr. krepšinis šiemet neprasėjo vidutiniškumo, tai žemutinėje pakopoj D kl. spirgučiai sukojavo iš peties ir ne kartą stebino savo brandumu. New Jersey atžalynui vadovavo veteranas krepšininkas Andrius III (Alfonas) — jo du sūnūs komandoje. New Yorko LAK vienetė trys broliai Kezai. Būty ir ketvirtasis, Ričardas, žaidęs, jei tą patį sekmadienį, besitreniruodamas, nebūty išsisukęs kijos.

Kiti įspūdžiai? Jaunių B kl. krepšinis, kur New Yorko LAK penketukas, savo žaidimą brandinęs CYO pirmenybėse, jau yra pakeliui į gero lygio vienetą (ačiū treneriui Torney).

Ryški pažanga mergaičių tinklinyje. Stalo tenise aukščiausi pasistiebusios mergaitės, o berniukų, be poros išimčių, galetų būti daugiau ir geriau žaidžiančių.

Vyrų tinklinyje įprastinė dvikovė Bostono Grandis—Baltimorės LAK. Po gero lygio kovos Bostono Grandis vėl meisteris. Šachmatų programa kukli — 6 žaidikai iš New Yorko. Eilę metų stipriai veikią Bostono šachmatininkai nepasirodė.

Pirmąją varžybų dieną rungtyniavuta Kultūros Židiny ir Gate of Heaven salėje. Antrąją dieną pasitenkinta savąja pastoge. Sekmadienį mišias aukėjo T. Paulius Baltakis, OFM, ir savo žodyje pasidžiaugė sportininkais, kurie susirinko ne tikai rungtyniauti, bet ir užmegzti ryšį, tautiškai stiprėti. Prisiminę prieš trejetą metų žuvusius sportininkus: Rimantą Birutį ir Tomą Dičpinigaitį. Per mišias daug sportininkų priėmė komunią. Sekė trumpa oficialioji dalis. Naujoji Rytų sporto apygardos vadovė Irena Jankauskienė padėjo buvusiam vadovui Pranui Gvildžiui už laiką, kantyrbę, pasišventimą ir įteikė "Sportininką" (M. Jankausko medžio drožinį). Sportininkų salėkį ir Gvildžių veiklą įvertino JAV LB New Yorko apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis, savo laiką taip pat vadovavęs Rytų apygardai. Algirdas Šilbajoris pranešė apie jau paaiškėjusius meisterius, kuriems išdalinti medaliai.

Iki sekmadienio vakaro tęsimos rungtynės. Nežiūrint pastangų, vienas meisteris neišaiškintas — krepšinio rungtynės tarp dviejų New Yorko LAK penketukų jaunių A kl. varžybose atidėtos į kovo 21. Tą sekmadienį, 3 val., jos bus sužaistos Kultūros Židiny.

Krepšinis

Vyrų gr. 3 komandos: New Yorko LAK — Hartfordo Grandis 84-64, Philadelphia Aras — Hartfordo Grandis 61-51 ir baigėme New Yorko LAK nugalėjo Philadelphia Arą 53-47. Baigėme taškai: New Yorko LAK: Skeivys 17, Landsbergis 11, Krulikas 10, Vytuvys 7, Balkus 2, Karmazinas 2, Torney 2, Zikaras 2; Philadelphia Aras: Kliorys 12, V. Maciūnas 12,

Stankaitis 11, A. Maciūnas 5, Razgaitis 5, Dambriūnas 2.

Jaunių A kl. 5 komandos: New Yorko LAK I — Philadelphia Aras 58-45, New Yorko LAK II — Bostono Grandis 74-34, New Yorko LAK II — Hartfordo Grandis 58-57 (vienos iš įdomiųjų rungtynių) ir baigėme abi New Yorko LAK komandos (dar nežaidė). Pralaimėtojų pusėje Bostono Grandis nugalėjo Philadelphia Arą 27-23, bet Hartfordo Grandis įveikė Bostono Grandį 46-33 ir užsitikrino 3 vietą.

Jaunių B kl. 5 komandos: New Jersey užskaityta pergalė prieš Philadelphia Arą, nes pora Philadelphia žaidė neatsitiko nustatytos amžiaus rungtynės buvo laimėjęs Philadelphia Aras 30-25, Bostono Grandis — Hartfordo Grandis 31-20, New Yorko LAK — New Jersey 39-14 ir baigėme New Yorko LAK nugalėjo Bostono Grandį 45-29. Baigėme taškai: New Yorko LAK: Matulaitis 15, Šimkus 12, Birutis 9, Česnavičius 6, T. Lora 2, Vilgalys 1; Bostono Grandis: Kleinas 10, Karosas 8, Leveckis 6, Bačiulis 5.

Pralaimėjusių pusę Hartfordo Grandis (be žaidimo prieš diskvalifikuotą Philadelphia Arą) nugalėjo New Jersey 40-26. Tuo būdu Hartfordo Grandis užėmė 3 vietą.

Jaunių C kl. tik vienerios rungtynės; Bostono Grandis nugalėjo New Yorko LAK 39:25. Taškai: Bostono Grandis: R. Ivaška 19, Kulbys 6, T. Štuopis 4, Vaškelis 4, Benarys 2, T. Eikinas 2, A. Ivaška 2; New Yorko LAK: Gvildys 13, Janušas 8, Rim. Kezys 2, V. Kezys 2.

Jaunių D kl. vienerios rungtynės: New Jersey — New Yorko LAK 27-18. Taškai: New Jersey: J. Didžbalis 15, A. Didžbalis 6, Gied. Ambrazaitis 2, M. Andrius 2, Slavinskas 2; New Yorko LAK: V. Kezys 12, T. Birutis 2, Milukas 2, Žukauskas 2.

Tinklinis

Vyrų gr. 3 komandos: Bostono Grandis — New Yorko LAK 2-0 (15-3, 15-11), Baltimorės LAK — New Yorko LAK 2-0 (15-6, 16-14) ir baigėme Bostono Grandis nugalėjo Baltimorės LAK 2-0 (15-11, 15-12). Meisterio Bostono Grandies sudėtis: Edv. Auštras, J. Auštras, Dabrilas, V. Eikinas, Kunaitis, Šukys, R. Veitas.

Jaunių A kl. Bostono Grandis užskaityta pergalė prieš nepasirodžiusį New Yorko LAK. Moterų gr. 4 komandos: New Yorko LAK — Hartfordo Grandis 2-0 (15-12, 15-7), Bostono Grandis — Hartfordo Grandis 2-0 (15-13, 15-4), New Yorko LAK — Baltimorės LAK 2-0 (15-13, 15-12), Bostono Grandis — Baltimorės LAK lygiosios 1-1 (15-8, 13-15), Baltimorės LAK — Hartfordo Grandis 2-0 (15-8, 15-6), New Yorko LAK — Bostono Grandis 2-0 (15-5, 15-11). Lentelė: meisteris New Yorko LAK, 2. Bostono Grandis ir Baltimorės LAK, 3. Hartfordo Grandis.

Mergaičių A kl. 3 komandos: New Yorko LAK I — New Yorko LAK II 2-0 (15-7, 15-8), Bostono Grandis — New Yorko LAK II 2-0 (15-5, 15-12), New Yorko LAK I — Bostono Grandis 2-0 (15-7, 15-8). Padėtis: meisteris New Yorko LAK I, 2. Bostono Grandis, 3. New Yorko LAK II.

Moterų ir mergaičių A kl. už meisterį New Yorko LAK (abiejose komandose) žaidė: D. Gvildytė, A. Katinaitė, D. Vebeliūnaitė, G. Vebeliūnaitė, Vilgalys ir Zikaraitė. D. Jasaitytė žaidė tik moterų šešetuke.

Stalo tenisas

Vyrų gr. 7 dalyviai ir meisteris Paulius Gildys, baigėme netikėtai nugalėjęs Tomą Vainių (abu New Yorko LAK) 2-0 (21-17, 21-16). Trečioji vietoj Uleckas (Baltimorės LAK).

Moterų gr. tik 3 dalyvės ir žaidė kiekviena su kiekviena.

Meisterė D. Gvildytė, 2. D. Jasaitytė, E. D. Vebeliūnaitė (visos New Yorko LAK).

Jaunių A kl. meisteris T. Vainius, 2. P. Gvildys (abu New Yorko LAK), 3. V. Veitas (Bostono Grandis).

Jaunių B kl. meisteris A. Gudaitis (New Yorko LAK), 2. Penkiūnas (Washingtono Vėjas), 3. V. Veitas (Bostono Grandis).

Mergaičių A kl. meisterė D. Gvildytė, 2. G. Vebeliūnaitė, 3. D. Jasaitytė (visos New Yorko LAK).

Mergaičių B kl. meisterė G. Vebeliūnaitė (New Yorko LAK), 2. Bačkaitytė (Washingtono Vėjas), 3. Naronytė (New Yorko LAK).

Mergaičių C kl. žaidė ir du berniukai. Meisterė R. Gvildytė (New Yorko LAK), 2. Bačkaitytė (Washingtono Vėjas), 3. Naronytė (New Yorko LAK). Iš berniukų pirmuoju buvo A. Gudaitis (New Yorko LAK), 2. Penkiūnas (Washingtono Vėjas).

Mergaičių D kl. meisterė R. Gvildytė, 2. R. Jasaitytė, 3. R. Bobelytė (visos New Yorko LAK).

-o-

Šachmatų individualines pirmenybes laimėjo Sakalas, 2. Staknys, 3. Vilpišauskas (visi New Yorko LAK).

K. Čerkeliūnas

BUFFALO, N.Y.

Buffalo lietuvių klubas prieš Vasario 16 buvo išsiuntinęs laiškus su atitinkama medžiaga, kad vietos laikraščiai parašytų vedamuosius. Tokių vedamųjų neparašė, bet trys laikraščiai paminėjo, kaip lietuviai šventė savo nepriklausomybės šventę.

The WNY Catholic pranešė apie lietuviškas pamaldas, kurios buvo vasario 14 Šv. Jurgio bažnyčioj Niagara Falls. Sekmadienį, vasario 15, buvo paskaita ir koncertas. Tarptautiniame Institute Buffalo. Kalbėjo Mrs. Aurelia Dolate, mokytoja. Paminėta taip pat, kad Lietuva buvo okupuota.

Courier Express vasario 16 įsidėjo nuotrauką Akvilinos Musteikienės ir jos dukros Danutės. Jos abi su tautiniais drabužiais. Jas stebi jauna mergaitė Kristina Michalski. Platesniame paraše paminėtas ir minėjimas ir okupacijos datos. Kiek plačiau parašė Buffalo Evening News vasario 18. Laiškų skyrių įdėjo Lietuvių klubo laiką. Čia paliešti visi svarbieji reikalai ir reikalaujama, kad Lietuva būtų išlaisvinta. Laišką pasirašė dr. Algirdas Gamsiukas, klubo pirmininkas, sekretorius Romas Masiulionis.

JUNO BEACH, FLA.

Užgavėnių pobūvis

LB Palm Beach County apylinkė, vadovaujama energingo pirm. J. Jakubausko, kovo 2 suruošė gražų Užgavėnių blynų pobuvį. Susirinko apie 60 asmenų, atvykusių iš Pampano Beach, Lake Worth bei čia atostogaujantių (iš Bostono, Clevelando, Detroito ir net iš Toronto). Dėl ribotų patalpų daugiau svečių nebuvo galima kviesti.

Br. Aušrotas, LB Palm Beach County apylinkės vicepirm., pasveikinęs susirinkusius, padėjo už jų ryžtą atvykti į šį pirmą tokio pobūdžio šios apylinkės suruoštąjį "blynų balių". Suminėjo būsimus parengimus: koncertą, gegužinę ir Naujų Metų sutikimą.

Baigęs šį trumpą žodį, jis pakvietė dailininkę Ringailę Zotovienę šio pobūdžio "linksmajai daliai", kurią ji ir atliko, įdėdama daug širdies, skoningumo ir meniškumo.

Po to apylinkės pirm. J. Jakubauskas padėjo balius šeimininkei Julijai Šalkauskienei ir jos visom padėjėjom už tai, kad jų sumanumo ir pasišventimo dėka ne tik tiek daug svečių buvo pavaišinta, bet ir buvo visiem priminta, kad vieningu darbu daug ką galima pasiekti.

Išvykdami svečiai dėkojo šeimininkam už tokį malonų vakarą, ragindami juos ir ateityje veikti ta pačia kryptimi.

A.B.

Juozas Mindaugas Kazickas, vasario 14 susituokęs su Lucy Brownell Muhlfeld. Prieky kanklininkų kvartetas iš k. Rytas Urbaitis, Milga ir Danutė Bankaitytis ir Daina Urbaitytė.

SUSITUOKĖ

Vasario 14 Engelwood, N.J., Juozas Mindaugas Kazickas susituokė su Lucy Brownell Muhlfeld. Iškilmingų apeigų metu, kurios įvyko jaunosios tėvų namuose, Čiurlionio ansamblio kanklių kvartetas skambino lietuviškas melodijas. Vestuvių ceremonijas atliko katalikų kunigas Charles Gonzales kuris dėsto religiją Wesleyan universitete, kurį Juozas pabaigė. Kartu apeigose dalyvavo ir Engelwood presbiterionų bažnyčios kunigas John Van Zanten.

Jaunieji po vestuvių išvažiavo į Jackson, Kentucky, kur Juozas dirba su Falcon Seabord anglių bendrove.

ŠAUKIAMAS PASITARIMAS

Brooklyno miesto vadovybė jau baigė tvarkyti planus JAV nepriklausomybės 200 metų sukakčiai paminėti. Bus eilė renginių bei pasirodymų, kuriuose lietuviai, kaip etninė grupė, galės organizuotai dalyvauti.

New Yorko lietuviai, gyvenę Brooklyne ir kitose miesto apylinkėse, yra mažiau ar daugiau surišti su Brooklynu. Čia buvo pirmoji imigrantų sostinė, čia kūrėsi lietuviškos parapijos, organizavosi Maironio mokykla, būrėsi jaunimas į skautų ateitininkų organizacijas, į tautinių šokių grupę. Čia veikė kultūrinės ir visuomeninės organizacijos. Čia turime bendrom pastangom pastatyti Kultūros Židinį.

LB New Yorko I-oji apylinkė ir Bushwicko apylinkė turi tiesioginį ryšį su Brooklyno sukakties minėjimo komisija, dalyvauja posėdžiuose bei pasitarimuose.

Įvairių lietuviškų organizacijų atstovų pasitarimas kviečiamas kovo 21, sekmadienį, 4:30 v.v. popiet Kultūros Židiny. Bus kalbama apie numatomas komisijos renginius, apie lietuvių dalyvavimą bendruose renginiuose ir ką patys lietuviai organizuoja tai sukakčiai paminėti.

Verta dalyvauti šiuose minėjimo renginiuose, nes bus patogi proga priminti Lietuvos vardą ir jos padėtį. Taip pat priminsime ir lietuvių įnašą į šio krašto gyvenimą. Sukakties minėjimai vyksta įvairioje New Yorko miesto dalyse, tai pasitarime bus proga susipažinti su kitų vietovių pasirodymais ir suderinti lietuvių dalyvavimą.

Į šį pasitarimą organizacijos ir kultūriniai vienetai prašomi atsiųsti savo atstovus.

PRAILGINAMAS VALANČIAUS KONKURSO TERMINAS

Valančiaus konkurso organizatoriai telefonu ir laiškais buvo prašyti prailginti konkurso terminą, nes, kaip jie sako, tema yra istorinė ir reikalauja daugiau laiko, kad būtų tinkamai pavaizduota. Konkurso terminas buvo s.m. kovo 31.

Šis prašymas buvo nuodugniai apsvaistytas. Prieta išvados, kad yra prasminga prailginti konkurso terminą, nes tokiu atveju į konkursą pateks geresni kūriniai. Todėl konkurso terminas nukeliamas iki 1976 lapkričio 1.

Kaip buvo skelbta, yra trys premijos.

Romano premija — 1000 dol. Jis turi vaizduoti vysk. M. Valančiaus veiklą ir jo reikšmę mūsų tautai.

Dramos premija — 500 dol. Ji gali vaizduoti vieną vysk. Valančiaus gyvenimo iškarpa, kuri iškeltų jo asmenybę ir jo

reikšmę lietuvių tautai. Turi būti pritaikyta mūsų teatro sąlygom, suvaizdinama maždaug per 2 val.

Novelės premija — 250 dol. Ji gali vaizduoti vieną vysk. Valančiaus gyvenimo momentą, kuris išreikštų jo idėjas. Novelės ilgis — 20-35 psl.

Terminas — 1976 lapkričio 1. Adresuoti: Vysk. Valančiaus Konkursas, c/o Kultūros Židiny, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Pasirašoma slapyvardžiu. Atskirame voke, ant kurio užrašytas slapyvardis, reikia užrašyti vardą, pavardę, adresą, telefoną. Kūriniam įvertinti sudaryta komisija. Į ją įeina: dr. Juozas Girnius, Henrikas Kačinskas, Albina Stankienė, Vytautas Volertas, Leonardas Žitkevičius.

Premijų mecenatas — dr. Jonas Lenktaitis. Konkursą skelbia ir jį tvarko — Lietuvių Rašytojų Draugija.

Mergaitės, patarnavusios Lietuvos nepriklausomybės šventės priėmimo. Iš k. Rasa Bobelytė, Birutė Bivainytė, Rasa Vilgalytė, p. Simutienė, Danutė Norvilaitė, Vilija Katinaitė. Nuotr. L. Tamošaitis

Publika Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime vasario 15 Kultūros Židiny. Nuotr. L. Tamošaitis

NEW LONDON, CONN.

Lietuva bus laisva

Vasario 16-ąją minėjome vasario 29. Susirinkom tik apie 30 asmenų (su mažais vaikais ir svečiais iš Bostono), nes nedaug daugiau čia mūsų ir yra, išsimečiusių keliuose apylinkės miestuose bei miesteliuose. Tačiau Lietuvos laisvinimui aštuoniolika aukotojų sudėjom 264 dol.

LB apylinkės pirm. B. Kondratas, minėjimui vadovaudamas ragino nepamiršti, kas mes esam ir iš kur esam kilę. Prof. kun. dr. V. Kukuras savais jautriais maldos žodžiais prašė Viešpatį padėti už tautos ir tikėjimo laisvę kovojantiem broliam. Už tuos idealus mirusieji pagerbti tyliu susikaupimu.

Idomią paskaitą skaitė Myko-

las Drunga, Massachusetts techn. instituto doktorantas. Paskaita buvo įdomi dar ir tuo, kad jau už Lietuvos ribų gimęs jaunas mokslo vyras kalbėjo sklandžiai ir gražia (be klaidų) lietuvių kalba. Jis pabrėžė, kad lietuvių tautos istorijoje yra buvę nemaža stebuklų, o tarp jų ir Vasario 16-oji, ir kad bus dar vienas stebuklas — Lietuva vėl bus laisva. Prelegentui įteiktas reprezentacinis leidinys "Adomas Galdikas".

A. ir M. Pakščių mažieji Gabija, Mirga ir Daumantas pradžugino mus eilėraščiais.

Minėjimą baigė Lietuvos himnu.

Negalėjusieji atvykti aukas prašomi siųsti ižd. Z. Rajeckienei, 5 Conshire Dr., Waterford, Ct. 06385.

Jurg. Ežer.

WORCESTER, MASS.

Worcesterio LB apylinkės valdyba kovo 21, sekmadienį, 3 val. po pietų Maironio Parke šaukia metinį susirinkimą. Susirinkimas bus svarbus, nes vyks naujos valdybos rinkimai, dabartinės pranešimai ir kt. Bus ir įdomu, nes kolonijos atstovas jaunimo kongrese stud. E. Meilus Jr. praneš apie kongresą ir rodys skaidres.

Aušros Vartų lituanistinės mokyklos mokiniai, padedami mokytojų stud. A. Dabrilaitės ir B. Miliauskaitės, vasario mėnesį rašė laiškus lietuviams politiniams kaliniam į Sibirą.

Meno Mėgėjų Ratelis vasario 28 Maironio Parke surengė tradicinę užgavėnių vakarienę. Pilna salė svečių buvo pavaišinta lietuviškais valgiais. Ratelio pirm. V. Roževičius sveikindamas priminė, kad jau įžengta į 26-tus veiklos metus. Lietuviškai dainai pasišventę žmonės niekada neatsisakė atlikti programos lietuviškuose parengimuose, o taip pat rėmė finansiskai lietuviškus reikalus. Meninei daliai vadovavo M.M. Ratelio įkūrėjas L. Jakubauskas, pajavirindamas ją savo humoru. V. Roževičius padainavo solo keturias dainas, o M.M. Ratelio "penketukas" (V. Roževičius, U. Roževičienė, E. Goro-deckienė, K. Naikelenė, I. Savickienė) padainavo net 7 dainas. Akomponavo muz. V. Burdulis. Pabaigoj pirm. V. Roževičius padėjo visiems ir visom, kurie prisidėjo prie šios vakariinės pasisekimo.

J.M.

Rašydamas adresą, rašyk aiškiai, neužmiršk pridėti ir "zip" numerio.

Lietuviško stiliaus paminklų sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines)
Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379
(212) DAvenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta Gausi parodų salė

ATHOL, MASS.

Tartasi dėl lietuvių dalyvavimo

Eucharistiniame kongrese

Šv. Kazimiero šventės proga Atholo klebonas kun. Justinas Steponaitis kovo 4 sukvietė Naujosios Anglijos ir keletą kitų lietuvių kunigų pas save į Kunigų Vienybės susirinkimą.

Prieš tai bažnyčioj buvo šventoji valanda. Ją vedė Brocktono Nukryžiuotojo Jėzaus seserų kapelionas kun. dr. Pranas Manelis. Valandą pajavairino savo gražia muzika vietos vargonininkas ir smuikininkas kun. W. Wolkovich. Kadangi klebonas buvo paskelbęs apie tai savo parapiečiam, tai šventojų valandoj dalyvavo ir jų būrelis.

Po susikaupimo valandos klebonas pakvietė dalyvaujančius kunigus užkandžiui.

Po to vykusiam Kunigų Vienybės susirinkime pirmiausia buvo svarstomas lietuvių dalyvavimas Eucharistiniame kongrese. Klebonai iškėlė dalyvavimo sunkumus. Jie pareiškė, kad jų parapiečiai mielai dalyvautų kongrese, tik bėda tai nuvykimu ir patalpomis. Kun. Petras Shakalis paaiškino, jog pradžioj buvo manoma išnuomoti visą traukinį su miegamaisiais vagonais ir, nuvykus į Philadelphia, palikti jį stoty porai nakčių. Bet geležinkelį vadovybė su tuo nesutiko. Dėl to susirinkimo dalyviai pateikė įvairių siūlymų nugalėti šiai kliūčiai. Pagaliau kun. P. Shakalis pažadėjo pasiteirauti Bostono arkidiecezijos kurijoj, ar nebūtų galima per ją rezervuoti lietuviams jų iš anksto užsakytų viešbučių.

Jei būtų sutinkama nenugalimų kliūčių dalyvauti Eucharistiniame kongrese grupėmis, tai nutarta vietos parapiečiai suruošti Švenčiausiojo Sakramento adoracijas tuo ar artimiausiu laiku.

J.M.

NEW BRITAIN, CONN.

Pensininkų klubas

New Britaine jau dveji metai veikia pensininkų centras (Senior Citizen Center), kurio būstinė yra 15 Prospect St., New Britain, Conn., buvusiojo miesto mokykloj. Čia yra ir lietuvių, kurie kartu su amerikiečiais dalyvauja bendrojo veikloj.

Šiame mieste yra ir lietuvių pensininkų atskiras klubas, susiorganizavęs 1960 rugsėjo 27. Jo būstinė yra Lietuvių Varpo klube. Nariai čia renkasi tik penktadieniais. Steigiant šį klubą narių buvo įsirašę 22, bet dabar yra 100 su viršum. 1960 valdybą sudarė: pirm. Antanas Čekavičius, ižd. Pranas Naucikas, sekr. Arzuolaitis, narys Turskis. Dabartinė valdyba: pirm. Jonas Matulis, sekr. Bolešlovas Semaška, ižd. Julė Valiukonytė, vicepirm. Elena Tamošaitienė.

Dabartinis lietuvių klubo pirm. J. Matulis yra ir miesto pareigose (Commissioner on Aging). Balandžio mėn. jis siunčiamas į Washington, D.C., pensininkų reikalais. Jis yra ir Senior Citizens centro pašiųbos mokytojas ir instruktorius. Čia gimęs lietuvis, gerai kalba lietuviškai.

Jonas Bernotas

IVY LEAGUE DAY CAMP — SMITHTOWN

2 Distinct Programs. Mini Day (ages 3-5). 10:15-3:15. Full Day (ages 4-14) 9 to 4:30. 4-6 week sessions. Door to door Trans. Lunch. Instructional. Swim daily. 3 pools. Tennis Gymnastics. Fine Art. All Sports. Mature Staff 211 Brookside Dr., Smithtown 516 265-4177

HAPPY ST. PATRICK'S DAY LES CHEVEUX VIVI INC BEAUTY CENTER

The best in hair and skin care, make-up and cosmetics from an imported Israeli line and Stendhal of Paris
TEL.: SC 5-2787
111 BROOK ST.
SCARSDALE, NEW YORK 10583

HAPPY ST. PATRICK'S DAY CIPITELLI BROTHERS TOWING COLLISION INC. 175-16 Liberty Avenue Jamaica — Queens (212) 291-6600

Neužmiršk lietuviškos spaudos!
Skaityk ir platink ją!

FOR SALE

Campground 161 sites office & store with Apt. above, pool, rec. room, laundry. City water & sewage, intersection of 2 main State Roads. Excellent gross, selling for personal reasons. Terms. Also other businesses & home available. Reply — West Realty Inc. Realtor A-1-A & 16th Street St. Augustine Beach, Florida 32084 Phone 904 824-1667

ALLEN—FOR THE PERSONAL TOUCH

Est. 1946. Diversified Program Ages 3-13. Teens 14-18. All Sports. Specialties 2 Filtered Pools Hot Lunches Free Swim Suits & Towels. Camp Allen 27 Brower Ave., Oceanide 516 RO 4-6262

LAMESTA FUNERAL HOME Service Available in All Communities 646 Liberty Avenue — Brooklyn Call 277-1246

Remodeling, Renovating, Extensions, Painting, Paperhanging
Done At Unbeatable Prices
Call For Free Est.
776-7889

INDIAN HEAD SPORTS CAMP

Conducted by the INDIAN HEAD TENNIS CLUB PROFESSIONAL STAFF. 3 Fully Air-Conditioned Courts. All Outdoor Sports. Swimming. Free door to door transp. Much, Much More! Reservations Limited Call at Once 275 Indian Head Rd. Kings Park 516 269-6300

COUSINS GENERAL CONTRACTING CARPENTRY CEMENT WORK ROOFING & SIDING GUTTERS LEADERS REPLACEMENT WINDOWS DOORS FREE ESTIMATES — REASONABLE PRICES DEAL DIRECTLY WITH MECHANIC & SAVE LIC. NO 736957 CALL JOHN 212-296-9320 NICK 212 845-3824

ALUMINUM TRY ME!!! ALUMINUM SIDING ROOFING GUTTERS & LEADERS, STORMS & DOORS & WINDOWS INSTALLED. CARPENTRY & REPAIRS NO JOB TOO BIG OR SMALL FRANK 845-6702

PICCOLO AUTO REPAIR 31 WEST PROSPECT ST. NEWUET, N.Y. 914 623-1976 SPECIALIZING IN ALL FOREIGN CARS & DOMESTIC SMALL CARS FACTORY TRAINED FIAT SPECIALISTS OPERATED BY LUCIANO NEVE & ANGELO MAIDA

DEXTER PARK PHARMACY Wm. Anastasi, B.S. 77-01 JAMAICA AVENUE (Cor. 77th Street) Woodhaven, N.Y. 11421 WE DELIVER TELEF. 296-4130

SINGLE? LIKE LOTS OF RIDING LOTS OF WINTER SPORTS! Then come on up and join the fun for a great weekend or vacation. Winter season starts Dec. 6th. Snowmobiling, skating, tobogganing, skeet shooting. Ski popular Holiday Mtn. nearby. Evening entertainment, Orchestra. Everything incl. in our reasonable rates. Write or call direct N.Y.C. Phone 212 695-1757 (Open All Year) ARROWHEAD RANCH PARKSVILLE, N.Y. (only 2 1/2 hrs. N.Y.C.)

ALBANY AREA

Perfect opportunity to establish your practice in an ever growing suburb of the capital district. Will build to suit your needs.
Inquiries L. Serafini Realtor & Developer 518 393-2066; 518 355-4720

ROCKLEDGE MANOR HOTEL

35 WELLESLEY AVENUE — YONKERS N.Y.C.
LINE FOR SENIOR CITIZENS OPEN ALL YEAR
ROUND CATHOLIC CHURCH IN AREA
CALL 914 YO 3-6100

WHEATLY HEIGHTS SERVICE CENTER

GENERAL AUTO REPAIRS ROAD SERVICE TIRES BATTERIES & ACCESSORIES STRAIGHT PATH OLD COUNTRY ROAD WYANDANCH, N.Y.
TELE: (516) 643-9610 ASK FOR JOE

WEDDING PHOTO SPECIAL

1 BRIDAL & 2 PARENT ALBUMS 72 PHOTOS IN ALL FOR ONLY \$245 90 PHOTOS \$305 — 108 PHOTOS \$335 ALL WORK GUARANTEED & READY FOR YOU 2 WEEKS AFTER YOUR WEDDINGDAY. ALL CUSTOM COLOR. THE NEW STUDIO, NUTLEY, 667-2459

TENNIS CENTER

RESERVATION TAKEN FOR SUMMER SEASON 76 & 77 WINTER SEASON 6 INDOOR COURTS FULLY AIRCONDITIONED. RESERVED COURTS OPEN COURT HOURS. LESSON LEAGUES PRO SHOP 485 LOCUST STREET LAKEWOOD N.J. CALL 201 367-3600

ELECTRICAL CONTRACTOR

OFFERING LOW, LOW PRICES ON ALL TYPES OF ELECTRICAL WORK. CALL DAY OR NIGHT.
(201) 471-4168

J. P. PIZZERIA

3682 — A NOSTRAND AVENUE BROOKLYN, NEW YORK OPEN FROM 11 A.M. TO 11 P.M. WE DELIVER CALL: 891-1659

JIM'S CARPET INSTALLATION

Cleaning & Repair Pick-Up & Relay Reasonable Free Estimates 24 Hour Service 335-6893 or 728-7268

HENRY'S CONSTRUCTION CO.

ALL TYPES HOME IMPROVEMENTS ATTICS BASEMENTS DORMERS ALTERATIONS PANELING EXTENSIONS QUALITY WORKMANSHIP FAIR PRICES 191 W. 22ND STREET HUNTINGTON LONG ISLAND 516 421-1438

A & C REPAIRS

Refrigerators (Commercial & Domestic) and Phone Answering Machines
(212) 342-2930
SAVE THIS AD FOR LARGE DISCOUNT

BEAMON MOVING INC

Local & Long Distance 24 Hour Service
Call 756-2978

FAMILY NURSING CARE

MODERN HEALTH CARE WITH OLD FASHIONED CONCERN RN's — LPN's AVAILABLE CALL 609 683-7323 24 HOURS 811 CHURCH ROAD, CHERRY HILL, N.J. 08034 FRANCES GRANT, DIRECTOR

MARIO'S

AUTO INSPECTION SERVICE
MARIO DE SANTIS PROP. COMPLETE BRAKE REPAIRS FRONT END WORK ELECTRICAL WORK TUNE UPS OUR SPECIALTY AUTO REPAIRS SKILLED MECHANICS SHELL BAY ROAD MAYVILLE, OPP. EXIT OF STATE INSPECTORS PHONE 609 465-5607 CAPEMAY COURT HOUSE

EMBASSY WEDDING NOVELTIES INC.

WEDDING — ENGAGEMENT FAVORS UNUSUAL PERSONALIZED
MADE TO ORDER
65-32 MYRTLE AVE. GLENDALE 381-3133

BLUE FARE REST. & CATERING

165-01 NORTHERN BLVD., FLUSHING — FL 3-2244
Complete Dinner Free Parking
BEST DEAL IN QUEENS
SHRIMP COCKTAIL, HERRING OR SOUP BROILED LOBSTER TAIL OR HALF LOBSTER STUFFED WITH CRABMEAT \$6.95
MANY OTHER ENTREES — FROM \$4.95 — \$9.75
SERVED WITH STUFFED BAKED POTATOE, SALAD, HOMEMADE DESSERTS COFFEE
FOR PARTIES LUNCHEON OR DINNER SERVING 30-100 \$3.95 & UP PER PERSON

UŽEIKITE IR PAMATYKITE SCHRAGER'S

Moderniausias baldus!
GERIAUSIA RŪŠIS
ŽEMIAUSIOS KAINOS
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS
SCHRAGER'S

Salonų ir Miegamųjų Komplektai, Dinetės, Bufetai, Atverčiamos Sofos, Foteliai, Atlošiami Foteliai, taip pat Kilimai, Lempas, Matracai, Vieniški Baldai

SCHRAGER'S

336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Aves.),
New York City
Tel.: TR 9-0400

Atidara kasdien iki 8 val.
antradi. ir šeštadi. iki 6 val.
Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą

ŽINIOS APIE KELIONES Į LIETUVĄ 1976 VASARAI PARUOŠTOS DVI PROGRAMOS:

Pirma kelionė: LIETUVA IR NORVEGIJA

Leningrade 2 dienos, Vilniuj 5 dienos, Maskvoj 2 dienos
Norvegijoj 4 dienos.

Išvykstama iš JAV ir Kanados birželio 16 ir 30, liepos 14. Birželio 14 ekskursiją palydės aktorius Vitalis P. Žukauskas.

Antra kelionė: LIETUVA IR LENKIJA

Varšuvoj 3 dienos, Krokuvoj 2 dienos, Vilniuj 4 dienos, Druskininkuose 2 dienos, Vilniuj 1 diena, Varšuvoj 1 diena.

Išvykstama iš JAV ir Kanados gegužės 30, birželio 20, liepos 4 ir 18, rugpjūčio 8, rugsėjo 5 ir 19.

Dėl rezervacijų kreiptis:

BALTIC-AMERICAN HOLIDAYS

BY

ROBERT J. ELLYN TRAVEL INC.

501 FIFTH AVENUE (at 42nd Street)
SUITE 1605
NEW YORK, N.Y. 10017
Tel. (212) 687-0250

UŽ A.A.
DR. LEONARDO
PLECHAVIČIAUS

vėlę bus atlaikytos gedulingos pamaldos jo antrųjų mirties metinių proga Šv. Kazimiero bažnyčioj, 239 Neperham Ave., Yonkers, N.Y., kovo 21, sekmadienį, 12:30 val. Artimuosius ir pažįstamus už velionį prašome pasimelsti.

Žmona Sofija, sūnaus Igno ir dukters Gražinos šeimos

A.A.
DR. VACLOVUI PAPROCKUI

mirus, jo žmonai Birutei, dukrai ir sūnui, o taip pat broliui Petriui ir seserims Konstancijai Šimaitienei ir Aleksandrai Matekūnienei reiškiamė giliausią užuojautą

Sofija ir St. Vaškiai

A.A.
DR. VACLOVUI PAPROCKUI

staiga mirus, širdingą užuojautą reiškiamė dr. Birutei Paprockienei, sūnui Vytautui, dukrai Kristinai su šeima, broliui ir seserim bei visiem giminėm.

*Lietuvių Gydytojų-Fraternitas Lithuanica
Korporacijos New Yorko Skyrius*

A.A.
DR. VACLOVUI PAPROCKUI

staiga mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamė jo žmonai dr. Birutei Paprockienei, sūnui Vytautui, dukrai Kristinai su šeima, broliui ir seserim bei visiem giminėm.

*New Yorko Lietuvių Gydytojų
Draugija*

A.A.
DR. VACLOVUI PAPROCKUI

staiga mirus, giliai ir nuoširdžiai užjaučiame jo šeimą bei artimuosius: žmoną dr. Birutę Paprockienę, sūnų Vytautą, dukrą Kristiną su šeima, broį ir seseris.

*Ateitininkų Medikų Korporacijos
Gajos New Yorko Skyrius*

A.A.
DR. VACLOVUI PAPROCKUI

mirus, jo žmoną dr. Birutę, sūnų Vytautą, dukrą Kristiną, broį Petrą, seseris Konstanciją Šimaitienę, Aleksandrą Matekūnieneį ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

*Dr. Juozas ir Irena Dičpinigaičiai
ir šeima*

Marija ir Jonas Jurašai kovo 6 lankėsi Bostone ir dalyvavo LB Kultūros Klubo susirinkime, kuris buvo Liet. Piliečių draugijos namuose. Salė buvo pilna žmonių. Svečius gražiai pristatė klubo pirmininkas Ramūnas Kondratas, nušviesdamas jų mokslą ir dirbtą darbą. Pirmą kalbėjo Aušra Marija. Ji kalbėjo trumpai. Tai buvo lyg pasveikinimas iš anapus Atlanto pusės. Jonas Jurašas kalbėjo kukliai. Prisiminė, kad pavergtoj Lietuvoj džiaugiasi kiekvienu išeivių kultūriniu ar kitokiu pasirody-

mu. Lietuvių išeivių veikla jiems duoda vilties. Katalikų Bažnyčios Kronika yra darbas dorų lietuvių ir tos kovos dėl krašto laisvės įrodymas. Prisiminė Kauno biurokratus, Kalantos susideginimą, kuris sujaudino visą kraštą, kalbėjo apie rusų kalbą, kuri brukama nuo pirmos klasės. Abiejų svečių kalbos buvo palydėtos gausiais plovimais. Po šios oficialios dalies apie 80 asmenų dalyvavo Tautinės Sąjungos namuose Jurašam suruoštoj pagerbimo vakarienej. Čia buvo irgi dalijamasi įspūdžiais bei žiniomis apie Lietuvą.

Kaziuko mugė kovo 7 sutraukė labai daug žmonių į Liet. Piliečių draugijos sales. Vieni čia valgė, kiti pirkė, o dar kiti šnekučiavosi su savo sutiktais

PADĖKA

Mūsų brangiai Mamytėi ONAI MAŽEIKIENEI mirus, reiškiamė savo gilią padėką kun. Juozui Pragulbickui ir pranciškonam: T. Pauliui Baltakiui, OFM, ir T. Viktorui Gidžiūnui, OFM, už gedulingas mišias.

Nuoširdžiai dėkojame kun. J. Pragulbickui už sukalbėjimą rožančiaus šermeninėj.

Taip pat reiškiamė nuoširdžią padėką visiem atsilankiusiem šermeninėj bei atvykusiem į laidotuves ir visiem užprašiusiem mišias bei pareiškusiems užuojautą žodžiu ar raštu.

Nuliadime pasilikusios dukters: Ona Savokaitienė, Marija Beraitienė, Teofilė Matukaitienė, Monika Ramauskienė ir sūnus Algis Mažeika.

A.A.
DOMUI NORVILAI

Lietuvoj mirus, jo broliui Kostui Norvilai ir šeimai nuoširdžią užuojautą reiškia

*New Yorko moksleiviai, studentai
ir sendraugiai ateitininkai*

A.A.
DOMUI NORVILAI

Lietuvoje mirus, broliui Kostui ir jo šeimai reiškiamė nuoširdžiausią užuojautą

*S. ir S. Vaškiai
St. ir P. Miliauskai
A. ir A. Mikučiauskai*

JAV LB Krašto Valdybos vicepirmininkui, advokatui

DR. ANTANUI NOVASIČIUI,

jo mylimam tėvui mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

*JAV LB K. Valdybos nariai
ir
JAV LB Visuomeninių Reikalų Tarybos nariai*

Tegul būna lengva šio krašto žemele

A.A.
DR. VACLOVUI PAPROCKUI.

Giliai užuojautą reiškiamė kolegei dr. Birutei Paprockienei, sūnui Vytautui, dukrai Kristinai su šeima, broliui Petriui Paprockui, seserim Konstancijai Šimaitienei ir Aleksandrai Matekūnienei su šeimomis.

Apolonija ir Bronius Radzivanai

Staiga netekus artimo bičiulio

DR. VACLOVO PAPROCKO

giliai užjaučiam žmoną Birutę, sūnų, dukrą ir šeimos narius ir kartu liūdim.

Vytautas ir Elena Damijonaičiai

daugais. Buvo ir graži skautų programėlė.

Iš Floridos grįžo Anicetas ir Antanas Januškos ir Marija ir Stasys Lušiai. Jie ten buvo išvykę žiemos atostogų.

Bronius Paliulis vasario 23 atšventė 60 metų sukaktį. Jisbaigė Kybartų aukštesniąją komercijos mokyklą 1937, baigė karo mokyklą atsargos leitenantu, Žemės Ūkio akademijoj studijavo miškininkystę, vėliau gamtos-matematikos fakultete, kurį baigė miškininko diplomu 1942, buvo jaun. asistentu, dirbo Vilniaus srities medžių inspektorius įstaigoj, pasitraukė į Vakarus, gyveno Austrijoj ir Vokietijoj, 1949 atvyko į Ameriką ir apsigyveno Bostone. Čia užaugino ir išmokslo du sūnus — Algimantą ir Vytautą. Bostone jis tris kartus buvo ateitininkų

sendraugių pirmininku, lituanistinės mokyklos tėvų komiteto pirmininku, kultūros klubo valdyboj, Lietuvių Fondo valdyboj, LB apylinkės valdyboj, Bostono Altos skyriuj.

Brocktone užgavėnių blynų balius proga vasario 28 humoristinę programą atliko dramos aktorius Vitalis Žukauskas iš New Yorko. Programa buvo aktuali ir linksma.

Vilijos kvartetas, kurio vadovu yra Liudas Stukas, iš New Jersey atvyksta į So. Bostoną ir kovo 28 atliks programą Minkų radijo programai paremti koncerte. Solistui L. Stukui akomponuos Saulius Cibas. Minkai išlaiko lietuvišką radijo programą jau 42 metus ir lėšas sudaro iš panašių parengimų. Koncertas įvyks Lietuvių Piliečių klubo So. Bostone patalpose.

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai • Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5 1/4 %
- 1 year Term Deposit — 5 1/4 %
- Special Notice a/c — 5 1/4 %
- 2 year Term Deposit — 6 %

— All Accounts Compounded Daily —

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

IŠ

BOSTONO, MONTREALIO IR NEW YORKO

BALANDŽIO 15 — \$645.00	LIEPOS 28 — \$1045.00
GEGUŽĖS 20 — \$725.00	RUGSĖJO 1 — \$925.00
GEGUŽĖS 26 — \$899.00	RUGSĖJO 16 — \$725.00
LIEPOS 14 — \$1045.00	GRUODŽIO 22 — \$875.00

DVI NAUJOS GRUPĖS su Varšuva (4), Krokuvą (2), Vilnium (5). Druskininkais (2)

Birželio 20 ir rugpjūčio 8 — kaina \$1136.60

Prie šių grupių galima jungtis iš kitų miestų, su papildomu mokesčiu, New Yorke

REGISTRUOKITĖS IŠ ANKSTO — VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS!

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P.O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Tel. (617) 268-8764

Savininkė: Aldona Adomonienė
Air Fares Subject to Changes and Government Approval
Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkome reikalaujamus išskvietimo dokumentus

BALTIC HOMELAND TOURS

TO

VILNIUS 5 NIGHTS

WARSAW 2 NIGHTS

Eight Departures — — — — Reserve Your Date

FEBRUARY 23rd \$679.00

MARCH 22nd \$679.00

APRIL 12th \$735.00

MAY 17th \$779.00

SEPTEMBER 20th \$779.00

OCTOBER 25th \$745.00

NOVEMBER 15th \$679.00

DECEMBER 13th \$679.00

Program Includes:

Transatlantic flights via KLM and Aeroflot within USSR

All rail transportation to and from Warsaw and Vilnius

All transfers to and from airports and railroad stations, plus baggage handling

First-class accommodations with private bath, based on double occupancy

Three meals per day in Vilnius (breakfast and dinner in Warsaw)

Sightseeing tours in both cities

English speaking guides throughout

For Reservations Contact:

PAT KELTNER or LARRY GEMMELL
PHONE: 212 943-6995

AT

FIGARO TRAVEL INC.
17 BATTERY PLACE
NEW YORK, N.Y. 10004

Deposit of \$100.00 will hold your reservation until 30 days before departure

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Mišios Lietuvos Skautų Brolis ir Seserijos vyr. skautininkų pareigų pasikeitimo proga įvyks kovo 21, sekmadienį, 12 val. Kultūros Židiny. Visi maloniai kviečiami, tuntų nariai dalyvauja uniformuoti.

New Yorko skautų tuntų bendra sueiga įvyks kovo 20, šeštadienį, 2 v. popiet Kultūros Židiny. Abu tuntai dalyvauja uniformuoti. Maloniai kviečiami dalyvauti tėvai ir artimieji. Maironio lituanistinės mokyklos mokiniams bus duodami užkandžiai.

Vaižganto Kultūros Klubas popietė bus balandžio 4, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židinio mažojo salė. Bus kalbama apie naują poezijos antologiją "Tretieji vainikai". Po visos programos — kavutė.

Meškiukų Rudnosiukų, Vytės Nemunėlio linksma istoriją vaikams, vaidina Maironio lituanistinė mokykla. Vaidinime yra daug šokių ir dainų. Vaidinimas įvyks kovo 28, sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros Židiny. Po vaidinimo — vaišės ir loterija. Visi mokyklos bičiuliai kviečiami atsilankyti.

Ukrainietis Leonid Plyushch, neseniai iš Sov. Sąjungos atvykęs buvęs politinis kalinys, kalbės kovo 27, šeštadienį, 7 val. vak. masiniame susirinkime Manhattan Center patalpoje, 34 St., tarp 8 ir 9 Ave. Taip pat kalbės Pavel Litvinov, Simas Kudirka, JAV kongreso atstovai kaip sen. Henry Jackson ir kiti.

Lietuvių Atletų Klubas šį sekmadienį rengia šeimynišką sporto dieną. Nuo 1 val. p.p. K. Židiny veiks valgykla, kur bus galima gauti lietuviškus pietus. 3 val. p.p. vyks jaunių krepšinio rungtynės, po to mergaitės žais prieš mamytės ir berniukai prieš tėvus. Mamytės ir tėveliai tikisi parodyti jaunimui, kaip jie žaisdavo krepšinį. Visi sporto mėgėjai kviečiami apsilankyti.

Dr. Marija ir Aleksandras Žemaičiai, iš Leonia, N.J., išvyko su gydytojų grupe dalyvauti tarptautiniuose gydytojų simpoziumuose Egipte ir Indijoje. Pakeliui buvo sustoję Londone, Ženevoj ir Romoj. Iš Kairo atsiuntė Darbininkui ir per jį savo draugam sveikinimus.

Liet. Kat. Mokslo Akademijos New Yorko Židinio metinis susirinkimas su vieša dr. Viktoro Gidžiūno, OFM, paskaita — "Lietuvos istorijos šaltiniai slaptime Vatikano archyve", šaukiamas kovo 21, sekmadienį, 3:30 popiet Kultūros Židinio posėdžių kambary, 361 Highland Blvd.. Kviečiami dalyvauti ir svečiai. Po susirinkimo kavutė, kurią ruošia L.K.M. Akademijos mecenatė Elena Mickelienienė.

LB New Yorko apygardos valdyba Maironio lituanistinei mokyklai paaukavo 500 dol. Tie pinigai skiriami aukštesniosios mokyklos mokinių mokslo pinigams. Praeitais metais tam reikalui apygardos valdyba skyrė 1000 dol. Maironio lituanistinės mokyklos tėvų komitetas nuoširdžiai dėkoja už šią didelę auką.

Maralin Niska, Metropolitan ir New York City operų solistė, pereiniais metais davusi pilną koncertą lietuviams Kultūros Židiny, 1976-77 sezone Metropolitan operoj dainuos "La Bohème" operoj su Renata Scotto, Luciano Pavarotti ir Igar Wixell. Premjera — vasario 23.

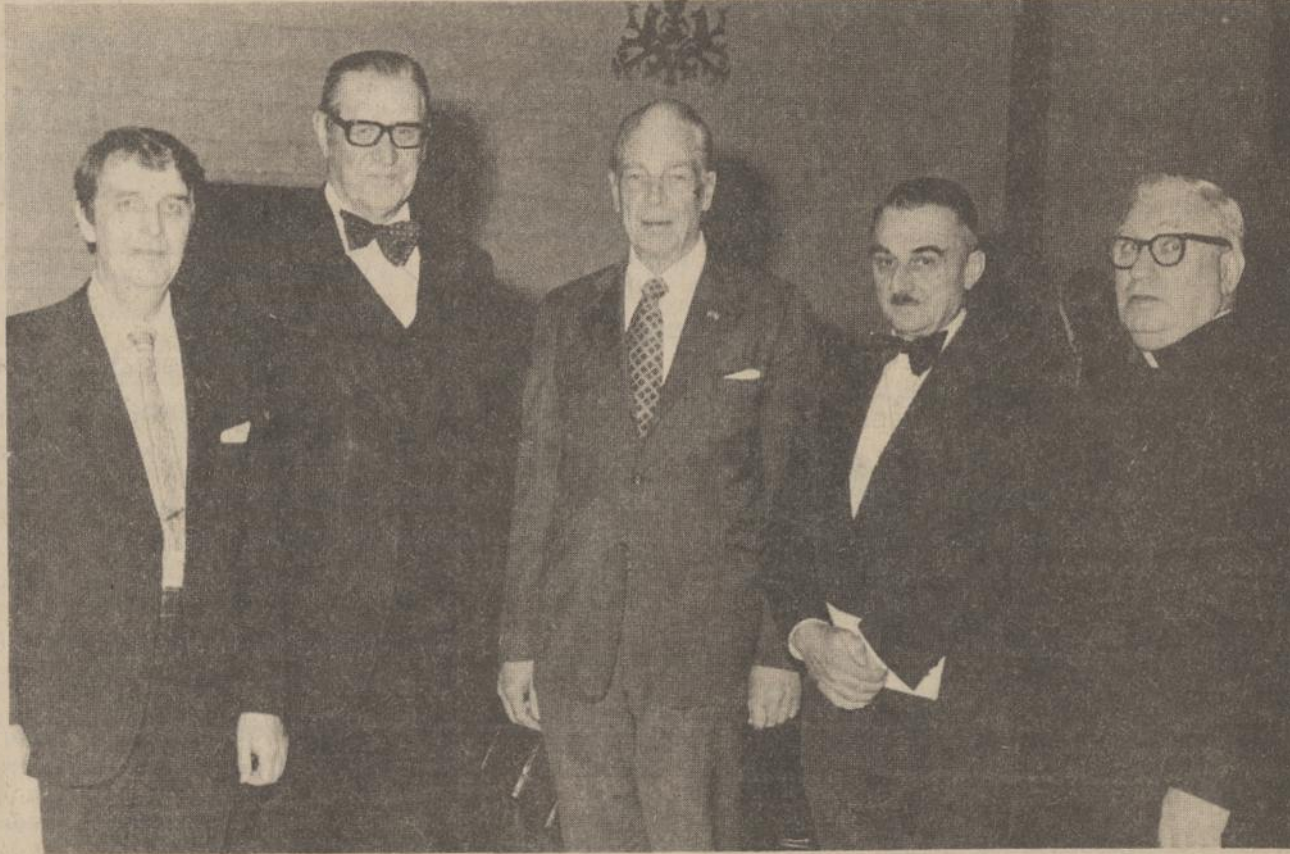
Metropolitan Opera kovo 20, šį šeštadienį, 2 val. po pietų New Yorko laiku transliuos Richard Strauss operą "Aniade auf Naxos". Pagrindiniai solistai: Montserrat Caballe, Tatiana Troyanos, Ruth Welting, Alberto Remedios. Tai pirmas atvejis šiame sezone, kad operos premjera būtų statoma šeštadienio popietė ir transliuojama per radiją.

LMK Federacijos New Yorko klubo praėjusiame susirinkime plačiai buvo apkalbėtas Velykų stalas, kuris rengiamas per Atvelykį, balandžio 25, 4 v. popiet Kultūros Židinyje. Programą atlieka jauna čelistė T. Bendoraitė, jai akomponuoja Aldona Kepalaitė. New Yorko visuomenei ji pasirodys pirmą kartą. Klubas narės nuoširdžiai dėkoja p. Bortkevičienei už gražų priėmimą.

Dr. Kęstutis Valiūnas, Vliko pirmininkas, mielai sutiko įeiti į V liet. tautinių šokių šventės garbės komitetą.

JAV LB 8-ton tarybon iš New Jersey LB apygardos sutiko kandidatuoti: dr. Jurgis Augius, kun. Viktoras Dabušis, Danguolė Didžbalienė, Audronė Klimaitė, Antanas Masionis, Pranas Purnas, dr. Valentinas Šernas, dr. Rozalija Šomkaitė.

Atsisveikinimas su a.a. dr. Vaclovu Paprocku buvo kovo 15, pirmadienį, 8 v.v. Garšvos šermeninė. Žmonių prisirinko nepaprastai daug, pilna didžioji salė. Atsisveikinimui vadovavo Vytautas Abraitis, trumpai apibūdindamas velionio gyvenimą, pareikšdamas užuojautą šeimai. Toliau atsisveikinimo žodį tarė Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, prisimindamas, kaip 1947, atvykęs į JAV, kūrėsi velionis daktaras, kaip jis vėliau veikė ir plačiai reiškėsi visuomeniniame gyvenime, be atodairos gindamas Lietuvos laisvės principus. Lietuvių gydytojų korporacijos Fraternitas Lithuania vardu atsisveikino pulk. dr. Vladas Ingelevičius, JAV Lietuvių Gydytojų draugijos vardu — dr. Benediktas Jankauskas. Visų organizacijų vardu turėjo atsisveikinti LB apygardos pirm. A. Vakselis, bet jis buvo išvykęs tarnybos reikalais. Jo vietoj trumpą žodį tarė LB apygardos vicepirm. Česlovas Janušas. Tada kun. Vytautas Piktuma sukalbėjo pritaikytas maldas. Tai buvo gražios ištraukos iš laidotuvių ekzekvijų. Ištraukas skaitė lietuviškai. Pabaigoj vadovavęs Vytautas Abraitis šeimos vardu padėkojo visiems kalbėjusiems ir visiems taip gausiai susirinkusiems į šermeninę pareikšti paskutinės pagarbos velioniui. Laidotuvės įvyko kovo 16, antradienį, 10 val. buvo mišios Angelų Karalienės parapijos bažnyčioj. Iš ten palaidotas Cypress Hills kapinėse.

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime vasario 15 Kultūros Židiny. Iš k. prof. dr. A. Klimas, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, senatorius Martin Knorr, A. Vakselis ir Tėv. Viktoras Gidžiūnas, OFM. Nuotr. L. Tamošaičio

Dr. Bronius Radzivanas, atostogaudamas Miami Beach, Floridoj, atsiuntė sveikinimus Darbininko redakcijai.

Studentų Ateitininkų New Yorko skyriaus valdybą sudaro Aušra Ošlapaitė, Dalia Vaičekauskaitė ir Juozas Juška. Telefonas 849-0187.

FILMAI APIE ŽMOGŲ

Ateitininkų medikų korporacijos Gajos New Yorko skyrius, kuriam pirmininkauja dr. Domas Jasaitis, balandžio 4, sekmadienį, 2 v. popiet Kultūros Židinyje rodys tris filmus apie žmogaus kūną. Pirmas — žmogaus kūno cirkuliacija, antras — žmogaus širdis (šis filmas buvo neseniai teigiamai įvertintas Reader's Digest žurnalo), trečias filmas — širdies chirurgija. Visuomenė kviečiama atsilankyti.

PAVERGTOS LIETUVOS SKUNDAS

Tokia tema rengiamas pokalbis balandžio 4, tuoj po pamaldų, 12 val. Apreiškimo parapijos salė. Šiame pokalbyje dalyvauja Aušra ir Jonas Jurašai, neseniai atvykę iš Lietuvos. Pasėkės bus pradėtas 11 val. bažnyčioj bendra malda, giesmėmis ir bus tęsiamas tuoj po pamaldų 12 val. parapijos salė.

Jų liudijimas bus gyvi žodžiai apie dabar kenčiančią ir kovojančią Lietuvą. Nenuitylėkime lietuvių tautai daromų skriaudų, visur ir visada jas skelbkime.

Woodhavene vyresnio amžiaus moteris ieško kitos, kuri sutiktų gyventi, turėdama atskirą kambarį be jokio mokesčio ir padėtų savininkei namų ruošoj. Tel. 846-4893.

Woodhavene vyresnio amžiaus moteris ieško kitos, kuri sutiktų gyventi, turėdama atskirą kambarį be jokio mokesčio, tik retkarčiais padėti savininkei. Tel. 846-4893.

DARBININKO 60 METŲ JUBILIEJINĖ AKADEMIJA-KONCERTAS

ĮVYKS BALANDŽIO 24 KULTŪROS ŽIDINY

MENINĖ PROGRAMĄ ATLIKS

SOLISTĖ ANITA PAKALNIŠKYTĖ IŠ HAMILTONO VYRŲ SEKSTETAS VADOV. KOMP. JULIAUS GAIDELIO, IŠ BOSTONO

LAISVĖS ŽIBURIO RADIO 10 METŲ SUKAKTUVINĖ ŠVENTĖ SEKMADIENĮ, BALANDŽIO 25 D.

11 val. Apreiškimo par. bažnyčioje, Brooklyne, iškilmingos pamaldos už Laisvės Žiburio narius, rėmėjus ir darbuotojus. Giedos Apreiškimo par. choras, vad. A. KAČANAUSKO, ir PERKŪNO vyrų choras, vad. V. DAUGIRDO.

Naujas, dar niekur nematytas spektaklis, kurį atliks iškilusis tautinių šokių ansamblis iš Clevelando

GRANDINĖLĖ

VADOVAI — LIUDAS IR ALEKSANDRA SAGIAI

PRADŽIA 2 VAL.

KEARNY HIGH SCHOOL, 336 DEVON ST., KEARNY, N.J.
PROGRAMOJE: VARKIJETIS, SIAUDELĖ, TRAPUKAS, GAIDYS, KREGŽDELĖ, JAUNIMO ŽAIDIMAS "NAŠLĖ", VILIOTINIS, ATBULINIS, BERGŽDENIKĖS, RASODĖLĖ, IŠTRAUKA IŠ "RUSNIEČIO" IR KT. PALYDI "GRANDINĖLĖS ORKESTRAS, VAD. JONAS PAŽEMIS

Bilietų kainos 6, 5 ir 4 dol. Visos vietos rezervuotos. Bilietus galima įsigyti paštu prisiunčiant atitinkamai sumai čekį ir sau adresuotą su pašto ženklu voka: LITHUANIAN RADIO CLUB 217-25 54 AVE. BAYSIDE, N.Y. 11364. Tel. (212) 229-9134 arba (212) 769-3300.

BILJETŲ PLATINTOJAI

NEW YORKE WOODHAVEN: M. ŠALINSKIENĖ (Shalins Funeral Home) 296-2244
J. ANDRIUŠIS Haven Realty VI 7-4477
RICHMOND HILL: A. ZUBKO (Alice's Florist) 846-5454
V. ir B. LABUTIS VI 7-5550
MASPETH: KUN. J. PAKALNIŠKIS 326-2236
BROOKLYN: A. DIRŽYS TA 7-8789
AGENTŪRA "VYTIS" 769-3300
GLENDALĖ: S. KAČINSKIENĖ HY 7-5340
OZONE PARK: L. ir N. KULIKAUSKAS 845-6722

NEW JERSEY

KEARNY: KUN. D. POCIUS 998-4616
B ir P. MACJAUSKAS 998-6797
J. MĖLYNIS WY 1-6608
J. KLAUSAS 482-0731
ELIZABETH: V. MAMAITIS 351-9057
KUN. P. ŽEMEIKIS 998-4616
PATERSON: A. RUGYS 525-3340
HARRISON: O. SKURVYDIENĖ 483-3108
N. ARLINGTON: J. AUGIUS 991-6773

AUTOBUSUS ORGANIZUOJA New Yorke M. ŠALINSKIENĖ
A. ZUBKUVIENĖ
Elizabeth, N.J. KUN. P. ŽEMEIKIS

PO GRANDINĖLĖS SPEKTAKLIO

POBŪVIS

Sopulingosios Dievo Motinos lietuvių parapijos salėje (pasiekiamas pėsčiomis nuo Kearny High School)
136 DAVIS AVE. KEARNY, N.J.
PRADŽIA 5 VAL. ĮŽANGA 5 DOL.

Dešimtmečio proga leidžiamas Laisvės Žiburio

SUKAKTUVINIS LEIDINYS

su gausia informacija apie Laisvės Žiburio 10 metų veiklą. Organizacijos, prekybininkai, pavieniai rėmėjai kviečiami dalyvauti su savo sveikinimais — skelbimais.

New Yorko — New Jersey — Conn. visuomenė kviečiama dalyvauti Laisvės Žiburio sukaktuvinėje šventėje

MAIRONIO LITUANISTINĖ MOKYKLA

kovo 28, sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros Židiny,
361 Highland Blvd. Brooklyne, N.Y.
Vaidina

MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS

Įėjimas suaugusiems — 2.50 dol.
jaunimui — 1.00 dol.

Po vaidinimo vaišės ir loterija

Visi kviečiami atsilankyti